

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ŚLĄSKIEGO ZWIĄZKU GMIN I POWIATÓW w 2021 r.

WSTĘP

Śląski Związek Gmin zrzeszał na koniec 2021 roku 143 jst (w tym wszystkie miasta na prawach powiatu), co stanowiło ok. **78% samorządów lokalnych z terenu woj. śląskiego**. Przeważająca działalność Związku koncentruje się w trzech głównych nurtach:

- ✓ **reprezentowanie wspólnych interesów** samorządów lokalnych;
- ✓ **przekazywanie rzetelnej wiedzy** i informacji w różnych dziedzinach funkcjonowania gmin i powiatów;
- ✓ **rozpowszechnianie najlepszych wzorców** w zakresie rozwoju lokalnego, a także wspieranie gmin i powiatów w realizowaniu zadań na rzecz mieszkańców.

W roku 2021 przypadało **30-lecie działalności Związku**, który został zarejestrowany w sądzie rejestrowym w Katowicach w dniu 28 maja 1991 roku. W celu podkreślenia tej okrągłej rocznicy w okresie całego roku podejmowano działania, które nadawały odpowiednią rangę i charakter temu jubileuszowi, a uroczyste obchody tej rocznicy odbyły się w dniach 2-3 września 2021 r. w Bielsku-Białej, przy dużym zaangażowaniu Władz Miasta Bielska-Białej. W uroczystościach tych uczestniczyło wielu znamienitych Gości, w tym reprezentujących instytucje, z którymi Związek współpracował w okresie trzech dekad swojej dotychczasowej działalności. Po raz pierwszy zostały również wręczone Laury Związku, honorowe wyróżnienie dla osób i instytucji, których stała współpraca ze Związkiem oraz duża aktywność przyczynia się istotnie do realizacji celów Związku.

W 2021 r. Związek realizował przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 7 grudnia 2020 r. ramowy plan działalności. Ze względu na ogólnoswiatową pandemię i wynikające z niej ograniczenie możliwości bezpośrednich kontaktów, znaczna część działalności przez większość roku 2021 realizowana była w formule on-line. Ta forma działalności nie wpłynęła jednak w sposób istotny na ograniczenie zakresu dotychczasowej aktywności Związku, realizowanej przed pandemią w formule bezpośredniej, a w niektórych obszarach istotnie ją rozszerzyła.

W dalszych częściach sprawozdania opisano szczegółowo działania zrealizowane przez Związek w roku sprawozdawczym 2021.

I. DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU

1. Zarząd Związku pracował w 2021 roku w następującym składzie:

Przewodniczący: Piotr Kuczera - Prezydent Rybnika

Członkowie Zarządu:

- 1) p. Bernard Bednorz – Starosta Bieruńsko-Lędziński;
- 2) p. Marian Błachut – Burmistrz Miasta Czechowice-Dziedzice;
- 3) p. Ireneusz Czech - Wójt Gminy Kochanowice;
- 4) p. Mirosław Duży - Starosta Mikołowski;
- 5) p. Grażyna Dziedzic - Prezydent Rudy Śląskiej;
- 6) p. Tomasz Gęsiarz - Wójt Gminy Mstów;
- 7) p. Maciej Gogulla – Wójt Gminy Pilchowice;
- 8) p. Anna Grygierek – Burmistrz Strumienia;
- 9) p. Mieczysław Kieca – Prezydent Wodzisławia Śląskiego;
- 10) p. Jarosław Klimaszewski – Prezydent Bielska-Białej, Zastępca Przewodniczącego Związku;
- 11) p. Łukasz Komoniewski – Prezydent Będzina, Zastępca Przewodniczącego Związku;
- 12) p. Krzysztof Matyjaszczyk - Prezydent Częstochowy, Zastępca Przewodniczącego Związku;
- 13) p. Adam Neumann – Prezydent Gliwic;
- 14) p. Klemens Podlejski – Burmistrz Miasta i Gminy Żarki;
- 15) p. Krystyna Siejna – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Katowice, Zastępca Przewodniczącego Związku;
- 16) p. Dariusz Skrobol – Burmistrz Pszczyny;
- 17) p. Antoni Szlagor - Burmistrz Żywca.

Dyrektor Biura Związku – p. Witold Magryś.

W 2021 roku odbyło się 11 posiedzeń Zarządu: 22 stycznia (online), 26 lutego (online), 26 marca (online), 23 kwietnia (online), 28 maja (w Katowicach), 18 czerwca (w Gliwicach), 20 sierpnia (w Będzinie), 1 października (w Kochanowicach), 19 listopada (w Jastrzębiu-Zdroju), 8 grudnia (online). W dn. 11 maja 2021 r. odbyło się też nadzwyczajne posiedzenie Zarządu (online). W kontekście 30-lecia działalności Związku, przypadającego w roku 2021, należy podkreślić, iż szczególnie uroczysty charakter miało specjalne posiedzenie Zarządu, odbyte dokładnie 30 lat od dnia rejestracji Związku - w dn. 28 maja 2021 r. w Willi Goldsteinów w Katowicach (Gospodarzem spotkania był Prezydent Miasta Katowice).

II. OCHRONA INTERESÓW SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

1. Zarząd Związku prowadził działania na rzecz ochrony interesów gmin i powiatów członkowskich. Działania te podejmowane były w różnorodnych formach, a ich adresatami były władze centralne oraz władze regionalne. Zarząd analizował problemy istotne z punktu widzenia samorządów lokalnych oraz formułował wnioski i opinie, które były kierowane następnie do Prezydenta RP, Parlamentu, Rządu, poszczególnych Ministrów, centralnych urzędów administracji państwowej, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz do Wojewody Śląskiego i Samorządu Województwa Śląskiego.

Posiedzenia Zarządu w roku 2021 zdominowała **tematyka pogarszającej się kondycji samorządowych finansów**, a także bieżące **problemy samorządów lokalnych wynikające z sytuacji epidemicznej**. Zarząd Związku w ramach swoich prac uzgadniał wspólne działania w powyższym zakresie, podejmował liczne stanowiska i kierował pismami z samorządowymi postulatami, występując w interesie samorządów lokalnych oraz opiniował rządowe i parlamentarne projekty ustaw i rozporządzeń.

W pierwszej połowie roku istotnym tematem dyskusji Zarządu była także **kwestia kształtu tzw. Umowy społecznej**, jako aktu, który będzie miał istotne znaczenie dla zabezpieczenia interesów wielu społeczności lokalnych w woj. śląskim, a nawet mieszkańców całego regionu w kolejnych latach. Zostało podjęte wspólne stanowisko Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Zarządu Stowarzyszenia Gmin Górniczych w Polsce oraz Zarządu Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej w sprawie powołania „**śląskiego okrągłego stołu**” **ws. transformacji energetycznej** oraz podjęto inne działania opisane w dalszej części sprawozdania. Ważna kwestia wyzwań sprawiedliwej transformacji województwa śląskiego została również odrębnie podniesiona w stanowisku przyjętym przez Zgromadzenie Ogólne Związku w dn. 8 grudnia 2021.

2. W roku 2021 organy statutowe Związku przyjęły 38 stanowisk. Większość przyjętych stanowisk dotyczyła konkretnych problemów, mających swoje źródło w niewłaściwych przepisach, utrudniających funkcjonowanie samorządów lokalnych i realizację zadań publicznych. Zarząd przedłożył szereg istotnych propozycji zmian (w tym zmian przepisów) racjonalizujących funkcjonowanie w sferze zarówno finansowej, jak i organizacyjnej, np. w sprawach:
  - a) zwiększenia dotacji na uczestnika w środowiskowych domach samopomocy oraz propozycji zmian w rozporządzeniu w sprawie środowiskowych domów samopomocy z 9 grudnia 2010 r.,
  - b) propozycji zmian w przepisach ustaw dot. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych w zakresie ujednoczenia oraz podwyższenia poziomu dotacji należnych jst w związku z ponoszonymi kosztami obsługi zadań,
  - c) ujednoczenia algorytmów i wskaźników stosowanych do prognozowania wysokości subwencji oświatowej z przelicznikami służącymi jej ostatecznemu wyliczeniu na dany rok,
  - d) zmian w ustawie Prawo oświatowe w zakresie usprawnienia procedury przekształcania szkół, przedszkoli i placówek publicznych,
  - e) zmiany ustawy o działalności leczniczej w zakresie możliwości ubiegania się przez podmioty lecznicze o dotację ze środków jednostki samorządu terytorialnego,
  - f) zmian w ustawie o ochronie przyrody,
  - g) wprowadzenia zmian w ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, w sposób pozwalający na wywłaszczenie nieruchomości pod budowę tras rowerowych, tzw. ZRID,
  - h) propozycji zmian w trybie realizacji programów „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa” ze środków Funduszu Solidarnościowego,
  - i) udziału pojazdów elektrycznych we flotach pojazdów służbowych jednostek samorządu terytorialnego,
  - j) wydłużenia okresu na dostosowanie obiektów użyteczności publicznej osobom ze szczególnymi potrzebami,

- k) zwrotu kosztów ponoszonych przez rodziców w związku z dowozem niepełnosprawnego dziecka do szkoły / placówki,
  - l) potrzeby pilnej zmiany art. 17 ust. 1b ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
  - m) przepisów związanych z organizacją opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz nadzorem nad placówkami świadczącymi tę opiekę.
- 3.** W związku z nieustającą w roku 2021 epidemią, odrębną grupę stanowiły wystosowane przez Zarząd stanowiska i pisma w tym zakresie, które dotyczyły m.in:
- a) konieczności zniesienia obostrzeń i ograniczeń w działalności dla prowadzących obiekty sportowe, instytucje kultury oraz dla przedsiębiorców,
  - b) zapewnienia rekompensat finansowych dla organizatorów publicznego transportu zbiorowego, którzy utracili dochody w związku z obowiązywaniem na terenie kraju stanu epidemii,
  - c) zachowania możliwości zdalnego trybu obradowania po ustaniu pandemii Covid-19,
  - d) umożliwienia realizacji wyroków eksmisyjnych,
  - e) wprowadzenia szczepień dla pracowników samorządowych.
- 4.** Jednocześnie, oprócz punktowych postulatów w zakresie zmian prawa samorządowego, w obliczu piętrzących się od lat trudności w zarządzaniu usługami publicznymi i funkcjonowaniu samorządów lokalnych, Związek wypowiadał się w kwestiach długofalowych, systemowych problemów, w tym m.in. w tak istotnych sprawach, jak organizacja i finansowanie systemu ochrony zdrowia (w tym w kontekście rządowych prac nad zmianami w systemie szpitalnictwa) oraz problemów planowania przestrzennego i potrzebnego kierunku reform w tym zakresie (w tym w kontekście kierunków reformy planowania przestrzennego zapowiedzianej w ramach Krajowego Planu Odbudowy).
- 5. Konsultowanie projektów ustaw i rozporządzeń oraz programów krajowych w fazie prac ministerialnych, rządowych, parlamentarnych i programów regionalnych**
- 1) Związek krytycznie odniósł się do przedstawionych przez Rząd i poszczególne ministerstwa planów zmian systemowych w zakresie:
    - a) przygotowywanej przez Rząd reformy szpitalnictwa i bezprecedensowych planów centralizacji szpitali,
    - b) kierunków zmian dotyczących planowania przestrzennego, a szczególnie mocno wypunktowano szkodliwe dla ładu przestrzennego zmiany wprowadzane w ramach projektu ustawy Prawo budowlane oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (uchwalonego następnie 17 września 2021 r.) oraz sposób procedowania tego aktu prawnego;
    - c) regionalnych izb obrachunkowych, które mogłyby naruszyć niezależność tych instytucji;
    - d) przekazania realizacji programu „Rodzina 500+” Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, przewidzianego w projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw,
    - e) egzekucji administracyjnej (obejmujących zmianę uprawnień administracyjnych organów egzekucyjnych i ich konsolidację).

2) Poprzez udział przedstawicieli Związku w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Związek miał bezpośredni dostęp do projektów aktów prawnych i możliwość ich opiniowania już na etapie prac Zespołów Komisji. W ramach tych prac w 2021 r. Związek konsultował m.in. następujące akty prawne:

- a) projekt Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności;
- b) projekt dokumentu pt. „Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce”;
- c) projekt ustawy o ochotniczej straży pożarnej (projekt z 26.04.2021);
- d) projekt ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (dwukrotnie konsultowany);
- e) projekt uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022;
- f) projekt ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw;
- g) projekt ustawy o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw;
- h) projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- i) projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw;
- j) projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw;
- k) projekt ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych;
- l) Prawo farmaceutyczne (w zakresie zmiany art. 94);
- m) projekt rozporządzenia w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania.

3) Konsultowanie senackich projektów ustaw

Zarząd Związku opiniował szereg projektów ustaw, które otrzymywał za pośrednictwem Przewodniczącego Komisji Ustawodawczej Senatu RP, w tym m.in.:

- a) projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa;
- b) projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw;
- c) projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii;
- d) projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności leczniczej;
- e) projekt ustawy o zmianie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
- f) projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej;
- g) projekt ustawy o zmianie ustawy o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg oraz ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;
- h) poprawki do ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw.

6. Aktywność w mediach

Zarząd Związku bardzo aktywnie działał w obszarze public relations, starając się przekazywać opinii publicznej rzetelny obraz szeroko rozumianej sytuacji samorządów lokalnych, chroniąc jednocześnie kiedy trzeba było ich wizerunku, ukształtowanego wysiłkami tysięcy pracowników samorządowych, budujących samorząd w ciągu ostatnich 30 lat. Działania w obszarze public relations są mocno rozwijane od 2020 roku. Głównym zamierzeniem Zarządu Związku w tym obszarze była większa obecność w mediach, mająca na celu informowanie mieszkańców o przyczynach konieczności ograniczenia nowych działań i usług publicznych z uwagi na pogarszającą się kondycję finansów jst oraz nagłaśnianie problemów jst, w tym np. kwestii związanych z koniecznością poprawy jakości powietrza w gminach i miastach województwa śląskiego (*aktywność Związku z mediach została szerzej opisana w dalszej części sprawozdania*).

Część działań promocyjnych Związku w roku 2021 realizowana była w kontekście obchodów jubileuszu 30-lecia funkcjonowania Związku.

III. REPREZENTOWANIE INTERESÓW SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach rzecznictwa interesów samorządowych Związek realizuje takie przedsięwzięcia, jak: organizacja spotkań z wysokiej rangi przedstawicielami Rządu, lobbing parlamentarny poprzez współpracę z parlamentarzystami z woj. śląskiego, konsultowanie i opiniowanie aktów legislacyjnych, dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, a także podejmowanie działań interwencyjnych w konkretnych sprawach. Działalność Związku w tym zakresie obejmowała szerokie spektrum spraw samorządowych.

1. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Interesy samorządów lokalnych reprezentowane są przez Związek od 2015 r. również na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Poprzez udział przedstawicieli Związku w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, jako reprezentantów Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych, SZGiP opiniował **ważne dla środowiska samorządowego projekty aktów prawnych**.

Dzięki zaangażowaniu w prace Komisji Wspólnej przedstawiciele Związku oraz Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych **reprezentują interesy samorządów lokalnych** zrzeszonych w poszczególnych organizacjach, w tym zgłaszają ich uwagi do omawianych podczas posiedzeń tego gremium projektów dokumentów: ustaw i rozporządzeń, programów krajowych etc. Uczestniczą również w dyskusjach dotyczących ważnych spraw samorządowych podnoszonych na forum Komisji Wspólnej, w tym dot. tych decyzji Rządu, które budzą sprzeciw środowiska samorządowego lub wymagają uzgodnień obu stron.

Ponadto przedstawiciele Związku uczestniczą w pracach zespołów problemowych Komisji Wspólnej:

- Zespołu ds. Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej i Środowiska;
- Zespołu ds. Ustrojowych;
- Zespołu ds. Finansów Publicznych;
- Zespołu ds. Funkcjonalnych Obszarów Metropolitalnych i Miejskich.

2. Wspólne działania regionalnych organizacji poprzez Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS)

- 1) Działalność w zakresie rzecznictwa interesów samorządowych prowadzona była poprzez zaangażowanie Związku w ramach OPOS. W 2021 r. zostały przyjęte przez OPOS stanowiska w m.in. w następujących sprawach:
  - przygotowywanej przez Ministerstwo Zdrowia centralizacji szpitali;
  - przyszłości rozwoju obszarów wiejskich w Polsce po 2023 r.;
  - przewidywanych konsekwencji dla budżetów JST w następstwie przyjęcia rządowego pakietu rozwiązań legislacyjnych pn. Polski Ład;
  - projektu ustawy – o dokumentach paszportowych;
  - budowy kanałów technologicznych przy drogach publicznych;
  - potrzeby zmiany przepisów ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;
  - projektu ustawy o ochotniczej straży pożarnej;
  - wprowadzenia zmian w ustawie o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, w sposób pozwalający na wyłączenie nieruchomości pod budowę tras rowerowych, tzw. ZRID;
  - wydłużenia okresu na dostosowanie obiektów użyteczności publicznej osobom ze szczególnymi potrzebami;
  - kierunków reformy planowania przestrzennego zapowiedzianej w ramach Krajowego Planu Odbudowy;
  - ustawy z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
  - planowanych zmian w systemie rozliczeń prosumentów wytwarzających energię z instalacji fotowoltaicznych w kontekście realizacji przez samorządy projektów współfinansowanych ze źródeł UE;
  - uproszczenia lub rezygnacji z procedur związanych z tworzeniem i aktualizacją dokumentacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK);
  - poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy prawo o aktach stanu cywilnego.

2) Propozycje legislacyjne w ramach Programu „Samorząd 3.0”

W 2021 r. OPOS opracował również listę problemów oraz propozycje zmian legislacyjnych, których przyjęcie byłoby zasadne w celu likwidacji, bądź przynajmniej ograniczenia barier rozwojowych w samorządach lokalnych, występujących z uwagi na niski poziom stanowionego prawa i jego zbyt dużą szczegółowość. Zbiór ponad **140 postulatów**, wybranych spośród propozycji zgłoszonych przez samorządy lokalne, został przedstawiony w ramach ogłoszonego przez p. Michała Cieślaka – Ministra, Członka Rady Ministrów programu „Samorząd 3.0”. Prace nad ww. inicjatywą koordynował Śląski Związek Gmin i Powiatów od kwietnia do połowy czerwca 2021 r. Inne działania OPOS szerzej opisane zastały w dalszej części sprawozdania.

3. Działania w związku z pogarszającą się sytuacją finansową jednostek samorządu terytorialnego

- a) w grudniu 2021 r. została przeprowadzona **ankieta dot. skutków finansowych dla jst zmian prawnych w zakresie PIT, wzrostu cen energii, wzrostu płacy minimalnej i innych czynników mających wpływ na poziom dochodów i wydatków** wśród wszystkich 19 miast na prawach powiatu województwa śląskiego;

- b) stanowisko Zgromadzenia Ogólnego w/s konsekwencji finansowych wprowadzenia pakietu rozwiązań legislacyjnych pn. Polski Ład dla budżetów jednostek samorządu lokalnego;
- c) stanowisko Zarządu w/s konsekwencji sytuacji na rynku paliw i energii z perspektywy odbiorców, jakimi są jst;
- d) pismo do Wiceprezesa Rady Ministrów w/s wsparcia finansowego gmin górskich i jurajskich z uwagi na utracone dochody z powodu epidemii;
- e) działania medialne opisane w innych częściach sprawozdania.

4. Działania interwencyjne Związku

Związek podejmował działania w imieniu samorządów lokalnych w bieżących sprawach uderzających w interesy samorządów, interweniując m.in. w zakresie:

1) zagwarantowania interesów samorządów lokalnych w związku z transformacją regionu, w kontekście Umowy społecznej między Rządem RP i górniczą stroną związkową

Związek z własnej inicjatywy włączył się w rozmowy prowadzone przez Ministerstwo Aktywów Państwowych oraz górniczą stroną związkową dotyczące transformacji regionu i treści umowy społecznej regulującej odejście Polski od węgla. W tym zakresie Związek zainicjował przygotowanie – we współpracy z gminami górniczymi oraz przedstawicielami branży okołógórnicznej – **apelu do Premiera i Rządu RP o utworzenie „śląskiego okrągłego stołu”**, dotyczącego transformacji górniczej i energetycznej (początek marca).

W ślad za tym apelem odbyło się również w marcu spotkanie na temat współpracy strony samorządowej i rządowej w związku z propozycją utworzenia „śląskiego okrągłego stołu”. Wziął w nim udział p. Artur Soboń - Sekretarz Stanu, Pełnomocnik Rządu do Spraw Transformacji Spółek Energetycznych i Górnictwa Węglowego w Ministerstwie Aktywów Państwowych. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, Stowarzyszenia Gmin Górniczych, Górniczej Izby Przemysłowo-Handlowej, a także Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach. Następnie przedstawiciele gmin górniczych i samorządu gospodarczego przekazali stronie rządowej propozycje zagadnień problemowych związanych z różnymi aspektami transformacji, które w ich ocenie miały się stać elementem szerszej umowy społecznej w tym zakresie. W kolejnych tygodniach przedstawiciele Związku uczestniczyli w uzgodnieniach treści umowy społecznej pomiędzy stroną rządową i związkową, choć bez możliwości wprowadzania zasadniczych zmian w jej zapisach.

2) zasad rozdziału środków finansowych w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – domagając się przejrzystych zasad rozdziału środków publicznych.

IV. KSZTAŁTOWANIE WSPÓLNEJ POLITYKI SAMORZĄDÓW LOKALNYCH

W ramach kształtowania wspólnej polityki samorządów lokalnych województwa śląskiego, Związek kontynuował działania, których celem jest wspólne analizowanie problemów i wypracowanie najbardziej optymalnych rozwiązań dla jst dot. zarządzania sprawami publicznymi i wykonywania zadań ustawowych.

1. Propozycje i rekomendacje dot. jednolitego działania samorządów lokalnych

Związek udzielał wsparcia i rekomendował jst członkowskim przyjęcie wspólnej linii postępowania m.in. w sprawach:

- a) obowiązków jst związanych z wdrażaniem uchwały antyśmogowej;
- b) procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń, tzw. sygnalistów;
- c) przyjęcia do projektów budżetów miast na rok 2022 – z uwagi na pogarszającą się sytuację finansową miast - maksymalnych stawek podatku od nieruchomości we wszystkich obszarach (kategoriach budynku/mieszkania lub gruntu objętych opodatkowaniem) (było to efektem uzgodnień Konwentu Prezydentów Miast na Prawach Powiatu);
- d) zmian wysokości wynagrodzeń samorządowców oraz diet radnych.

2. Regionalne Komitety Sterujące / Monitorujące oraz inne gremia regionalne i krajowe

Przedstawiciele Związku są członkami działających w naszym województwie regionalnych gremiów powołanych przez Zarząd Województwa lub Wojewodę Śląskiego. Delegowani przez Zarząd Związku przedstawiciele samorządów lokalnych byli w 2021 r. członkami następujących gremiów regionalnych:

- a) *Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*. W Komitecie zasiada 1 przedstawiciel Związku (oraz 1 stały zastępca);
- b) *Komitetu Sterującego Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego* - kadencja na lata 2018-2020;
- c) *Rady Terenowej do Spraw Społecznej Readaptacji i Pomocy Skazanym*;
- d) *Zespołu Regionalnego dla inicjatywy regionów górniczych w województwie śląskim*.

3. Integracja środowisk samorządowych województwa śląskiego

1) Konwent Burmistrzów i Wójtów

Związek od ponad 20 lat organizuje posiedzenia Konwentu Burmistrzów i Wójtów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów. Stanowią one istotne forum wymiany informacji oraz są płaszczyzną współpracy dla przedstawicieli małych i średnich gmin woj. śląskiego. Spełniają one także dużą rolę w integrowaniu środowiska samorządowego województwa śląskiego. Funkcję Koordynatora Konwentu pełni w kadencji 2019-2023 p. Ireneusz Czech – Wójt Gminy Kochanowice, Członek Zarządu Związku.

W 2021 roku odbyły się 3 posiedzenia Konwentu. Każdorazowo udział w nich brało około 100 samorządowców. W trakcie spotkań poruszano bardzo szerokie spectrum spraw samorządowych, z udziałem licznych gości reprezentujących ważne urzędy i instytucje regionalne oraz administrację centralną:

a) w dniu 3 marca 2021 r. w formule on-line

Głównym tematem dyskusji podczas tego wydarzenia była analiza przepisów samorządowych w kontekście ogłoszonego programu pn. „*Samorząd 3.0 – rozwój bez barier*”, a także omówienie programu „*Mieszkanie Plus*” (gdzie kluczowymi partnerami są samorządy lokalne). W wydarzeniu udział wzięli m.in. Michał Cieślak - Minister, Członek Rady Ministrów, który przedstawił założenia programu Samorząd 3.0. oraz Daniel Kołodziej - Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, który przedstawił aktualne statystyki związane z przeprowadzonymi w jst kontrolami.

b) w dn. 11 czerwca 2021 r. w formule on-line

Posiedzenie to zdominował temat *rządowego projektu ustawy o ochotniczej straży pożarnej*, który w przedstawionej do konsultacji społecznych wersji wzbudził bardzo duże zaniepokojenie samorządów oraz środowiska OSP. W czerwcowym posiedzeniu udział wzięli m.in. Maciej Wąsik - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ramach dyskusji samorządowcy zwrócili uwagę na najważniejsze wątpliwości, które rodził przedłożony opinii publicznej projekt ustawy o OSP (w tej sprawie Zarząd Związku przyjął również pod koniec maja stanowisko, bardzo krytyczne wobec większości propozycji zawartych w projekcie ustawy).

c) w dn. 22 października 2021 r. w Strumieniu

Program spotkania zdominowały kwestie związane z *edukacją*. Do projektowanych zmian prawnych w tej dziedzinie odniosły się obecne na spotkaniu p. Marzena Machałek - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji i Nauki oraz p. Urszula Bauer - Śląski Kurator Oświaty. Zaprezentowane zostały również realizowane i zapowiadane przez Ministerstwo projekty i programy. Część spotkania poświęcona została na dyskusję oraz wyjaśnienie pytań i wątpliwości w tym zakresie. W drugiej części posiedzenia miała miejsce prezentacja doświadczeń płynących ze współpracy w ramach Polskiej Sieci Odnowy i Rozwoju Wsi (PSORW), w tym współpracy z sołtysami.

2) Konwent Prezydentów Miast na Prawach Powiatu

Konwent Prezydentów Miast na Prawach Powiatu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów obradował w dniach 15, 21 oraz 28 października 2021 r.

Podczas posiedzeń poruszane były m.in. sprawy:

- a) trudności związanych z przygotowaniem projektów uchwał budżetowych na rok 2022 w związku z pogorszeniem sytuacji finansowej miast i prognozowanym wpływem zmian legislacyjnych, w tym zmian podatkowych przyjętych w ramach programu „Polski Ład” na dalsze pogorszenie stanu finansów jst i ewentualne ograniczenie usług publicznych w 2022 r.;
- b) wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2022 oraz podatku od środków transportowych na terenie poszczególnych miast w kontekście projektów budżetów na rok 2022;

- c) kwestie podwyżek wynagrodzeń w samorządach lokalnych (w tym osób pełniących funkcje z wyboru, zatrudnionych na podstawie powołania, innych pracowników samorządowych oraz radnych) w związku z ustawą z 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz niektórych innych ustaw oraz projektami aktów wykonawczych.

4. Partnerska współpraca z innymi organizacjami i instytucjami

- 1) Śląski Związek Gmin i Powiatów współpracuje w regionie z instytucjami, których cel działania zbliżony jest do działalności Związku. W 2021 r. Związek współpracował z Samorządem Województwa Śląskiego oraz ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim, Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią, a także z następującymi instytucjami: Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Towarzystwo Urbanistów Polskich o/Katowice, Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Woj. Śląskiego, lokalne grupy działania z terenu województwa śląskiego funkcjonujące w ramach podejścia LEADER oraz z wieloma innymi instytucjami. Z większością tych instytucji Związek łączy długoletnia współpraca.
- 2) Związek współpracuje również z organizacjami i instytucjami, prowadzącymi działalność o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym. Nasi partnerzy samorządowi spoza regionu to przede wszystkim: Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, regionalne stowarzyszenia samorządowe skupione w OPOS oraz Stowarzyszenie Gmin Górniczych w Polsce.
- 3) W ramach współpracy międzynarodowej, Związek kontynuował współpracę m.in. z Sekretariatem Programu URBACT II w Paryżu. Intensywna w latach poprzednich współpraca Związku z Kijowskim Oddziałem Regionalnym Związku Miast Ukrainy ze względów pandemicznych była prowadzona natomiast w bardzo okrojonym zakresie.

4) Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych (OPOS)

Związek od 2013 r. blisko współpracuje z innymi regionalnymi organizacjami samorządowymi, a współpraca ta ma w szczególności miejsce w ramach Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Pozarządowych (OPOS), które zostało podpisane w październiku 2013 r. w celu wspólnego reprezentowania interesów samorządów lokalnych z całej Polski. W 2021 roku Związek aktywnie uczestniczył w działaniach Porozumienia, którego sygnatariuszami jest obecnie 8 regionalnych organizacji samorządowych z różnych regionów kraju. Organizacje współpracujące obecnie w ramach OPOS to: Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych, Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza, Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, Związek Gmin Lubelszczyzny, Związek Gmin Pomorskich, Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski, Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich oraz Śląski Związek Gmin i Powiatów.

Działalność OPOS realizowana jest w oparciu o cykliczne, półroczne prezydencje kolejnych organizacji-sygnatariuszy Porozumienia. **W pierwszej połowie 2021 r. prezydencję w OPOS sprawował Śląski Związek Gmin i Powiatów.** W trakcie prezydencji naszego Związku odbyły się dwa posiedzenia Zarządów OPOS: w dn. 5 marca 2021 r. (w formule wideokonferencji) oraz w dn. 14-15 czerwca 2021 r. w Katowicach, przy dużym zaangażowaniu władz Miasta Katowice. W drugiej połowie 2021 r. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Organizacji Samorządowych przewodniczył Związek Gmin Lubelszczyzny. Podczas prezydencji tej organizacji odbyło się jedno posiedzenie Zarządów OPOS, w dn. 18-19 października 2021 r. w Lublinie.

V. WSPARCIE KOMPETENCYJNE JST W ZAKRESIE POLITYK I PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH

W 2021 roku, po pandemicznym okresie niepewności i spowolnienia, prace nad nowym budżetem Unii Europejskiej (na lata 2021–2027), a w szczególności nad dokumentami koordynacyjnymi, zostały zintensyfikowane. Działania Związku w 2021 r. skupiały się głównie na prowadzeniu działań mających na celu wsparcie gmin i powiatów w zakresie informowania, monitorowania oraz opiniowania zmian w dokumentach i wytycznych programowych jak również w aktach prawnych dot. realizacji polityk rozwoju.

Ważniejsze przedsięwzięcia Związku z zakresu informowania i szkolenia w dziedzinie polityk i programów Polski i Unii Europejskiej skierowane do przedstawicieli gmin i powiatów w 2021 r.:

1) posiedzenia Komisji ds. Unii Europejskiej

Większość spotkań w 2021 r. odbyła się w sposób zdalny. W spotkaniach uczestniczyli m.in.:

- a) przedstawiciele Departamentu Rozwoju Regionalnego Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego;
- b) Poseł do Parlamentu Europejskiego, dr Jan Olbrycht.

2) warsztaty dot. nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021 - 2027 (w dn. 2-3 listopada, 4-5 listopada oraz 20-21 grudnia)

Cykl warsztatów zorganizowanych we współpracy ze Związkiem Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego oraz Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego, adresowany do potencjalnych beneficjentów chcących realizować projekty w ramach Funduszy Europejskich. Podczas szkolenia poruszono m.in.: uwarunkowania nowej perspektywy (w tym: cele i wyzwania polityk UE, alokacja środków, system dokumentów strategicznych), zmiany i uproszczenia, zasady horyzontalne, obowiązki beneficjentów, wzrost znaczenia partnerstw, demarkację.

3) Szkolenia z obsługi i wykorzystania oprogramowania QGIS (w dn. 26 maja, 9 czerwca i 16 czerwca)

Cykl szkoleń zorganizowany pośrednio w związku z nowelizacją ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (z 15 lipca 2020 r.), oraz na wniosek przedstawicieli Komisji ds. Unii Europejskiej. Szkolenia poruszały szereg kwestii i wyzwań dot. danych przestrzennych i ich analizy w oprogramowaniu QGIS. Oprócz aspektów narzędziowych, omówiono również warstwę teoretyczną oraz prawną. Podczas

szkoleń poruszono zagadnienia takie jak: przestrzeń, miejsce i GIS – informacje wprowadzające, referencyjne i wolontariacie źródła danych, podstawy pracy w QGIS – integracja i analiza danych przestrzennych i aprzestrzennych, praca z danymi wektorowymi, praca z danymi rastrowymi oraz modelarz graficzny. Efektem szkolenia było przybliżenie uczestnikom możliwości, jakie daje analiza danych przestrzennych i aprzestrzennych, wykorzystywanych później przy opracowywaniu dokumentów strategicznych i branżowych.

4) Szkolenie dot. nowelizacji prawa zamówień publicznych (w dn. 5 października)

Zorganizowane Związek we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Subregionu Południowego Województwa Śląskiego Aglomeracja Beskidzka zorganizował szkolenie adresowane do beneficjentów RIT subregionu południowego, realizujących projekty w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. W programie szkolenia poruszono m.in.: źródła prawa zamówień publicznych, procedury zamówień publicznych, kwoty progowe zamówień, zasady udzielania zamówień, komunikację w postępowaniu, opisy przedmiotu zamówienia, progi dla zamówień ze środków Unii Europejskiej, kryteria oceny ofert.

5) szkolenie dot. dostępu do informacji publicznych (w dn. 21 października)

W programie szkolenia poruszono m.in.: definicję ustawową informacji publicznej (kryteria i wątpliwości), dostęp do informacji publicznej, podstawy do udzielenia w trybie ustawy do informacji publicznej poszczególnych treści, zasady funkcjonowania podmiotów zobowiązanych do udostępniania informacji publicznej, informacje o rejestrach, ewidencjach i archiwach, jakie dane nie są informacją publiczną. Szkolenia zorganizowane zostały we współpracy z Sekretariatem Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT) Subregionu Północnego Województwa Śląskiego, a adresowane były do beneficjentów RIT subregionu południowego, realizujących projekty w ramach RPO WSL na lata 2014-2020.

VI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ODNOWY I ROZWOJU MIAST

1) W 2021 r. kontynuowany był **cykl seminariów dotyczących zagadnień związanych z adaptacją do zmian klimatu**, organizowany przez Związek we współpracy z Województwem Śląskim, w ramach wspólnej inicjatywy *Forum Przestrzeni*, w partnerstwie z Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. Cykl miał na celu przedstawienie kluczowych zagadnień dotyczących problematyki zmian klimatycznych oraz adaptacji samorządów do nich, a także podzielenie się dobrymi praktykami w tym zakresie przez miasta realizujące Miejskie Plany Adaptacji do zmian klimatu, z innymi gminami. W 2021 r. w ramach cyklu odbyły się dwa webinaria:

- a) **webinarium pt. „Doświadczenia miast (w tym posiadających Miejskie Plany Adaptacji do zmian klimatu) w zakresie projektów wzmacniających odporność na zmiany klimatu”** (luty 2021 r.);
- b) **webinarium pt. „Rola planowania przestrzennego w adaptacji miast do zmian klimatu”** (maj 2021 r.);
- c) **Kongres Polityki Miejskiej 2021 – Krajowe Forum Miejskie.**

Największe w Polsce wydarzenie poświęcone tworzeniu i wdrażaniu polityk miejskich Kongres było organizowane przez Obserwatorium Polityki Miejskiej Instytutu Rozwoju Miast i Regionów oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, a **Śląski Związek Gmin**

i Powiatów był jednym z partnerów wydarzenia (7-8 czerwca 2021 r.). W ramach programu Kongresu Związek przygotował następujące przedsięwzięcia:

- a) *panel poświęcony inteligencji strategicznej miast;*
- b) *panel prezentujący System Monitorowania Usług Publicznych (SMUP);*
- c) *warsztat dot. roli błękitno-zielonej infrastruktury w adaptacji miast do zmian klimatu.*

2) **webinarium nt. „Dlaczego warto zakładać ogrody deszczowe w gminie i jak to zrobić?”** (listopad 2021 r.)

Webinarium poprowadzone było przez ekspertów Fundacji Sendzimira. Celem webinarium była prezentacja korzyści z realizacji przedsięwzięć z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury, wspomagających adaptację do zmian klimatu oraz poprawę gospodarowania wodami opadowymi – w tym zakładania ogrodów deszczowych. Webinarium stanowiło wstęp teoretyczny do cyklu warsztatów praktycznych dedykowanych gminom zainteresowanym utworzeniem na swoim terenie ogrodu deszczowego.

3) **działalność ŚZGiP w ramach Krajowego Punkt URBACT**

W 2021 r. Związek, jako jeden z konsorcjantów (obok Związku Miast Polskich) podpisał umowę na prowadzenie Krajowego Punktu URBACT na lata 2021–2022. Działania Związku skoncentrowane były przede wszystkim na informowaniu miast o osiągnięciach i aktualnych sposobach funkcjonowania programu URBACT oraz promowaniu doświadczeń poszczególnych miast dotyczących realizacji projektów w ramach programu. Wymienione działania były realizowane poprzez rozpowszechnianie przetłumaczonego na język polski biuletynu informacyjnego URBACT.

4) **szkolenie dot. rewitalizacji - 6 lat od uchwalenia ustawy o rewitalizacji - osiągnięcia i wyzwania** (w dn. 14 grudnia 2021)

W związku z nadchodzącym wygaśnięciem obowiązujących tzw. Lokalnych Programów Rewitalizacji i wymogiem wdrożenia Gminnych Programów Rewitalizacji, pojawiła się potrzeba organizacji szkolenia, dla gmin i powiatów które chcą realizować programy rewitalizacji na swoim terenie. Podczas spotkania, poruszono: składowe systemu rewitalizacji w Polsce, istotę rewitalizacji, główne treści ustawy o rewitalizacji, miejsce rewitalizacji w rozwoju całego miasta/gminy, zasady prawdziwej rewitalizacji; przykłady dobrych praktyk w miastach różnej wielkości w Polsce, antyprzykłady oraz wnioski płynące z 6 lat wdrażania rewitalizacji w Polsce.

VII. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ, GOSPODARKI NIERUCHOMOŚCIAMI I MIESZKALNICTWA

1. Gospodarka nieruchomościami

W 2021 r. tematyka związana z szeroko rozumianą gospodarką nieruchomościami podejmowana była zasadniczo podczas posiedzeń **Komisji ds. Gospodarki Nieruchomościami**. Podczas posiedzeń Komisji dyskutowano zwłaszcza na temat. aktualnych problemów oraz zmian w prawodawstwie. Ponadto w ramach tematu gospodarowania nieruchomościami miały miejsca następujące wydarzenia:

- a) **spotkania konsultacyjne z Wydziałem Nadzoru Właścicielskiego, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach:**
  - a. dot. *Regulacji stanów prawnych nieruchomości zajętych pod drogi publiczne w trybie art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną* (styczeń 2021 r.),
  - b. dot. *zmiany w ustawie o gospodarce nieruchomościami, ze szczególnym uwzględnieniem planów wykorzystania zasobu* (październik 2021 r.);
- b) **webinarium dot. stosowania ustawy o rozliczaniu ceny lokali lub budynków w cenie nieruchomości zbywanych z gminnego zasobu nieruchomości** (maj 2021 r.);
- c) **webinarium pn. Ustawa o gospodarce nieruchomościami po nowelizacji z lipca 2021 r.** (wrzesień 2021 r.).

2. Planowanie przestrzenne

Problematyka planowania przestrzennego od lat stanowi ważny temat podejmowany w działalności Związku. Racjonalne gospodarowanie przestrzenią jako dobrem publicznym jest istotnym zadaniem gminy, niestety obecna sytuacja przyczynia się do pogłębienia chaosu w planowaniu przestrzennym. Planowanie przestrzenne w Polsce charakteryzuje się niestabilnością. W ciągu ostatnich lat wielokrotnie zmieniano zasady jego funkcjonowania co doprowadziło do pogłębienia chaosu i zauważalnego braku ładu przestrzennego znacząco pogarszając jakość życia mieszkańców.

Kompleksowa reforma planowania przestrzennego jest zadaniem, oczekiwanym od lat przez samorządy. Gminy oczekują przejrzystych regulacji umożliwiających kompleksowe planowanie własnego rozwoju, dające elastyczność i samodzielność w kształtowaniu przestrzeni, zwłaszcza w kwestii ułatwiania inwestowania, przy jednoczesnej eliminacji wszelkich słabości obecnego systemu. Z końcem roku 2021 został przekazany w ramach tzw. prekonsultacji projekt zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Temat ten będzie na pewno kontynuowany w kolejnym roku.

a) **cyfryzacja planowania przestrzennego** (luty 2021 r.)

W roku 2020 weszły w życie przepisy ustaw i rozporządzeń wpływające na proces publikowania zbiorów danych przestrzennych przez jst. Przyjęte rozwiązania nakładają na gminy obowiązek tworzenia cyfrowych danych przestrzennych dla wydawanych aktów planowania przestrzennego (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) oraz prowadzenie zbiorów danych przestrzennych. W związku z tym odbyło się **spotkanie konsultacyjne** z przedstawicielami Wydziału Infrastruktury Informacji Przestrzennej, Departamentu Planowania Przestrzennego, Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii *pt. Cyfryzacja planowania przestrzennego – aktualne zagadnienia*;

b) **webinarium pn. Planowanie przestrzenne w gminach – wybrane problemy** (marzec 2021 r.)

Podczas spotkania zostały poruszone takie tematy jak: technika prawodawcza w procedurze sporządzania planu miejscowego, scalanie i podział nieruchomości, smog w planie miejscowym, zmiany geodezyjne – granice terenów i ustalenia oraz opinie i uzgodnienia w procedurze planistycznej;

- c) **konferencja planistyczna: *Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne. Procedura wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Prawo – Administracja – Biznes*** (wrzesień 2021 r.)

Konferencja organizowana była przez Wyższą Szkołę Bankową w Chorzowie oraz Śląski Związek Gmin i Powiatów.

3. Współpraca ze Śląskim Oddziałem Towarzystwa Urbanistów Polskich

- a) **Współorganizacja XXXII edycji Konkursu na najlepsze prace dyplomowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju**

Śląski Związek Gmin i Powiatów już po raz siódmy zaangażował się w Konkurs Śląskiego Oddziału TUP za prace dyplomowe i kursowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju. Konkurs odbywał się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Śląskiego. Związek po raz kolejny był również fundatorem wyróżnień w konkursie. Konkurs organizowany jest przez śląski oddział TUP od 1988 r., a jego głównym celem jest wyróżnienie najciekawszych prac studenckich w zakresie pomysłu na gospodarowanie przestrzenią na terenie województwa śląskiego. Nagrodę Roku 2021 przyznano pracy absolwentce Politechniki Śląskiej w Gliwicach pt.: "Miasto sprawiedliwe. Nowoczesna mobilność w kontekście kształtowania miasta sprawiedliwego".

- b) **Film prezentujący konkurs na najlepsze prace z zakresu gospodarki przestrzennej**

Związek wspólnie z TUP o/śląski przygotował film prezentujący główne założenia organizowanego od lat konkursu na najlepsze prace dyplomowe z zakresu urbanistyki, gospodarki przestrzennej i zrównoważonego rozwoju. W filmie znalazły się wypowiedzi organizatorów konkursu, przedstawicieli śląskich uczelni ale przede wszystkim studentów/absolwentów z ich spojrzeniem na aktualne wyzwania, które stoją przed miastami. Film miał swoją prezentację podczas odbywającego się Kongresu Polityki Miejskiej (maj 2021 r.), a zobaczyć go można na oficjalnej stronie youtube Związku.

4. Forum Przestrzeni

Od 2017 r. Związek jest jednym z partnerów inicjatywy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, obejmującej działania z zakresu promocji, edukacji i wymiany wiedzy, mającej na celu zrównoważone wykorzystywanie nieodnawialnego dobra, jakim są zasoby przestrzeni województwa śląskiego. Oprócz SZGiP partnerami Forum Przestrzeni są: Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny, Akademia Sztuk Pięknych, Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej Polski oddział Katowice, Towarzystwo Urbanistów Polskich oddział Katowice oraz Śląska Okręgowa Izba Architektów RP. W ramach tej inicjatywy odbyły się w 2021 r. dwa webinaria:

- a) **„Doświadczenia miast (w tym posiadających Miejskie Plany Adaptacji do zmian klimatu) w zakresie projektów wzmacniających odporność na zmiany klimatu”** (luty 2021 r.);
- b) **„Rola planowania przestrzennego w adaptacji miast do zmian klimatu”** (maj 2021 r.).

5. Komisja Planowania Przestrzennego i Architektury

Komisja Planowania Przestrzennego i Architektury w roku 2021 oprócz regularnych posiedzeń była zaangażowana w opiniowanie szeregu dokumentów dot. sfery planowania przestrzennego w Polsce. Podejmowano również m.in. tematy dot. cyfryzacji i integracji systemu planowania przestrzennego, roli OZE w planowaniu przestrzennym, partycypacji społecznej czy kwestii ochrony środowiska w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

6. Mieszkalnictwo

Polityka mieszkaniowa miast w 2021 r. skupiła się zasadniczo na kwestii przygotowywania nowych uchwał regulujących **zasady i kryteria wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy**. W związku z powyższym odbyły się dwa spotkania konsultacyjne z przedstawicielami Wydziału Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, której celem było wyjaśnienie pojawiających się wątpliwości (luty, wrzesień 2021 r.).

Natomiast zagadnienia dotyczące wspierania rozwoju mieszkalnictwa w gminach, ze szczególnym uwzględnieniem *ustawy o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń* oraz problematyki wynikającej z nowelizacji *ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego* zostały przedstawione podczas **webinarium pt.: Wspieranie rozwoju mieszkalnictwa – wybrane zagadnienia** (czerwiec 2021 r.).

VIII. DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE JST W OBSZARZE OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Działania wspierające jst w obszarze gospodarki wodnej

W 2021 r. Związek kontynuował działania podejmowane od momentu nowelizacji w 2017 r. ustawy *Prawo wodne*, wspierając samorzady we wdrażaniu przepisów tej ustawy oraz innych zadaniach z dziedziny gospodarki wodnej. W ramach tych działań Związek skierował pismo do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury ws. doprecyzowania statusu prawnego wód opadowych i roztopowych poprzez wskazanie kompetencji i zakresu obowiązkowego działania samorządów w tym zakresie oraz mające na celu wyjaśnienie wątpliwości samorządów związanych z naliczaniem opłaty za zmniejszenie naturalnej retencji terenowej.

Ponadto Związek prowadził działalność informacyjną w tym obszarze, przekazując gminom członkowskim aktualne informacje dotyczące przebiegu procesu legislacyjnego projektów aktów prawnych związanych z gospodarką wodną.

2. Działania związane z poprawą jakości powietrza

Związek od lat jest aktywny w pracach zmierzających do poprawy jakości powietrza i ograniczenia zjawiska niskiej emisji. W tym obszarze w 2021 roku Związek działał

szczególnie intensywnie, mając na uwadze termin wejścia w życie pierwszych zakazów użytkowania instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, wskazanych w tzw. uchwale antysmogowej (uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dn. 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). W ramach tego tematu podjęte zostały następujące działania:

- 1) **spotkanie Zarządu z Prezesem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach**, w związku z wątpliwościami i oczekiwaniami samorządów lokalnych woj. śląskiego dot. działań WFOŚiGW w Katowicach, w szczególności w zakresie realizacji programów mających na celu walkę z niską emisją i poprawę jakości powietrza (*Czyste Powietrze, Stop Smog*), zasad udzielania dofinansowania ze środków WFOŚiGW, a także stanu realizacji drugiej edycji programu priorytetowego Mój Prąd i perspektyw jego kontynuacji przez NFOŚiGW (styczeń 2021 r.);
- 2) **wspieranie samorządów w procesie wdrażania Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków**, w tym współorganizacja spotkania z Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego, w celu przedyskutowania występujących w funkcjonowaniu CEEB problemów, znalezienia rozwiązań i wyjaśnienia wątpliwości (lipiec 2021 r.);
- 3) **powołanie przez Zarząd Związku Zespołu roboczego ds. wdrażania przepisów tzw. uchwały antysmogowej**, którego celem było wypracowanie *wspólnych zasad wykonywania obowiązków po stronie jst, wynikających z ww. uchwały*. W skład Zespołu weszli przedstawiciele gmin członkowskich SZGiP, w tym straży miejskich, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla oraz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (kwiecień 2021 r.);
- 4) wypracowanie przez ww. Zespół **rekomendacji dla gmin członkowskich Związku – analiza uwarunkowań dotyczących obowiązków jst związanych z wdrażaniem tzw. uchwały antysmogowej, wraz z protokołem kontrolnym**, które zostały przyjęte przez Zarząd i rozesłane do gmin (sierpień 2021 r.);
- 5) organizacja przez Związek wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego **konferencji dotyczącej realizacji zapisów tzw. uchwały antysmogowej w Województwie Śląskim**, podczas której zostały przedstawione ww. rekomendacje Zespołu (październik 2021 r.);
- 6) zorganizowanie **cyklu szkoleń dotyczących sposobów realizacji obowiązków jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kontroli przepisów wynikających z tzw. uchwały antysmogowej**, dedykowanych przedstawicielom gmin i ich jednostek (np. straży gminnych / miejskich). Celem szkoleń było przygotowanie przedstawicieli gmin województwa śląskiego do realizacji obowiązków kontrolnych leżących po stronie jst, wynikających z wdrażania tzw. uchwały antysmogowej. Szkolenia poprowadzili eksperci Instytutu Chemicznej Przeróbki Węgla z siedzibą w Zabrze oraz Fundacji Frank Bold (listopad / grudzień 2021 r.);
- 7) przygotowanie i przeprowadzenie **kampanii informacyjnej pod hasłem "Zegar smogowy tyka coraz głośniej"**, której celem było zwrócenie uwagi na zbliżające się terminy, o których mówi tzw. uchwała antysmogowa, poprzez przygotowanie spotu radiowego, kompleksową informację na stronie www Związku (listopad 2021 r.).

3. Działania z zakresu gospodarki odpadami

Od ponad ośmiu lat Związek wspiera gminy członkowskie w dostosowywaniu gminnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi do obowiązujących i stale zmieniających się przepisów prawa. Związek realizuje potrzeby gmin w tej dziedzinie, umożliwiając wymianę doświadczeń, pośrednicząc w zgłaszaniu uwag do projektów aktów prawnych oraz organizując szkolenia, dot. zarówno aspektów prawnych, organizacyjnych, jak i finansowych.

1) spotkania informacyjno-konsultacyjne dot. gospodarki odpadami

- a) szkolenie pn. *Egzekucja i przedawnienie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi* adresowane do pracowników organów podatkowych jst zajmujących się dochodzeniem opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy lub związku międzygminnego, a także pracownikom wydziałów gospodarki odpadami komunalnymi. W jego trakcie zostały omówione aktualne przepisy (ze szczególnym uwzględnieniem nowelizacji ustawy *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*, która z dniem 30 lipca 2020 r. w dużym stopniu zmieniła postępowanie przedegzekucyjne i egzekucyjne tzw. opłaty śmieciowej), ich stosowanie, praktyka i najnowsze orzecznictwo, a także zapowiadane zmiany (wrzesień 2020 r.);
- b) spotkanie konsultacyjne dot. sprawozdań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi organizowane we współpracy z Departamentem Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (luty 2021 r.);
- c) spotkanie „*Innowacje produktowe w gospodarce odpadami*” podczas którego zostały zaprezentowane przykładowe innowacyjne rozwiązania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, oferowane przez firmy obecne na polskim rynku (marzec 2021 r.);

2) ekspertyza prawna dot. gospodarki odpadami na nieruchomościach niezamieszkałych

przygotowana na zlecenie Związku (w zakresie wykonania przez gminę obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, a w szczególności obowiązku dotyczącego zorganizowania odbierania odpadów komunalnych wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów, o których mowa w ust. 1 tegoż artykułu), w odpowiedzi na potrzeby i pytania gmin (wrzesień 2021 r.).

3) działalność Komisji ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi

- a) w trakcie posiedzeń tego gremium były omawiane m.in. kwestie wynikające z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw oraz bieżące problemy w obszarze gospodarowania odpadami komunalnymi;
- b) członkowie w/w gremiów aktywnie uczestniczyli w opiniowaniu kolejnych projektów ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (z dn. 29 grudnia 2020 r. oraz z dn. 11 czerwca 2021 r. w październiku 2020 r.) oraz projektu uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (z dn. 2 marca 2021 r.);

- c) zorganizowane zostały dwa szkolenia dla członków Komisji:
  - a. szkolenie „*Pomoc de minimis w gospodarce odpadami komunalnymi*” (luty 2021 r.);
  - b. szkolenie „*Najnowsze zmiany w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach po nowelizacji z sierpnia 2021 r. i ich skutki dla gminnych systemów odpadowych*” (październik 2021 r.);
- d) ważnym elementem działań była wymiana dobrych praktyk oraz informacji nt. sytuacji w gospodarce odpadami komunalnymi – Związek w marcu 2021 r. przeprowadził ankietę na ten temat wśród członków Komisji, która pozwoliła na uzyskanie informacji na temat funkcjonowania systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach województwa śląskiego.

4. Działalność Komisji Ekologii

W roku 2021 głównymi tematami omawianymi podczas posiedzeń tego gremium były m.in. obowiązki związane z rejestracją zwierząt, najnowsze zmiany w ustawie o odpadach, kwestie związane z nielegalnym składowaniem odpadów niebezpiecznych, emisją hałasu, emisją gazów i pyłów do powietrza czy retencją i ochroną przeciwpowodziową. Członkowie Komisji aktywnie uczestniczyli również w opiniowaniu projektu ustawy o zmianie ustawy – *Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw* (druk senacki nr 331);

Zorganizowane zostały również dwa **szkolenia dla członków Komisji**:

- a) „*Egzekucja decyzji związanych z obowiązkiem usunięcia odpadów*” (marzec 2021 r.);
- b) **dot. rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m - systemu REJA24**, współorganizowane przez Śląski Związek Gmin i Powiatów - wraz ze Związkiem Powiatów Polskich, Urzędem Morskim w Szczecinie oraz Ministerstwem Infrastruktury (czerwiec 2021 r.).

IX. DZIAŁANIA Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ENERGIĄ

1. Regionalna Rada ds. Energii

Regionalna Rada ds. Energii została powołana z inicjatywy Związku w 2013 r. W jej skład wchodzi przedstawiciele samorządów lokalnych, Samorządu Województwa Śląskiego, instytucji kompetentnych w dziedzinie energii, firm sektora energetycznego oraz instytucji naukowych zajmujących się energią. Gremium to stanowi platformę komunikacji i współpracy między różnego rodzaju podmiotami funkcjonującymi w sferze energii. Podczas posiedzeń w 2021 roku omówiono kwestie dot.:

- a) *rozwoju elektromobilności w województwie śląskim* (luty),
- b) *transformacji energetycznej regionu z uwzględnieniem innowacyjnych rozwiązań technologicznych* (październik),
- c) członkowie Rady zostali również zaproszeni do udziału w *warsztatach konsultacyjnych dotyczących projektu programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027* oraz projektu *Regionalnego Planu Sprawiedliwej Transformacji*, organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego (kwiecień).

We wrześniu 2021 r. odbyło się także spotkanie prezydium Rady z przedstawicielem Politechniki Śląskiej w tym gremium, prof. dr hab. inż. Januszem Kotowiczem, Prorektorem ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, które poświęcone było możliwym formom współpracy Regionalnej Rady ds. Energii oraz – szerzej – Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z Politechniką Śląską.

2. Działania w zakresie oświetlenia w gminach

W ramach działalności **Zespołu zadaniowego ds. oświetlenia** podjęto następujące inicjatywy, związane z problematyczną współpracą ze spółkami Grupy TAURON:

- a) **spotkanie delegacji Zarządu Związku z Zarządem TAURON Nowe Technologie S.A.** (luty 2021 r). Tematem wideokonferencji była współpraca samorządów ze spółką w zakresie utrzymania infrastruktury oświetleniowej i budowy nowego oświetlenia na terenie gminy;
- b) **spotkanie konsultacyjno-informacyjne nt. umów ws. usunięcia kolizji w inwestycjach oświetleniowych** (czerwiec 2021 r.). W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Zespołu oraz spółek TAURON Nowe Technologie SA i TAURON Dystrybucja S.A.;
- c) z uwagi na sygnały otrzymywane z gmin dot. nieuzasadnionej podwyżki kosztów usług świadczonych przez TAURON Nowe Technologie S.A. zgromadzono dane dotyczące stawki (w latach 2020 i 2021) za konserwację punktu oświetleniowego, będącego własnością tej spółki.

Zorganizowano również **spotkania o charakterze szkoleniowym**, które dotyczyły zgłaszanej przez przedstawicieli gmin problematyki:

- a) *mocy biernej w oświetleniu drogowym oraz dodatkowych kosztów za oświetlenie LED* (kwiecień 2021);
- b) *stosowania słupów drogowych z bezpieczeństwem biernym* (maj 2021);
- c) *zagadnień związanych z utrzymaniem i budową oświetlenia na terenach spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych oraz innych terenach prywatnych* (październik 2021).

3. Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej

W 2021 r. członkowie Komisji odbywali regularne posiedzenia, w trakcie których poruszano m.in. takie tematy jak zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej czy wzrost cen na rynku paliw i energii. Dwa posiedzenia, z uwagi na poruszaną tematykę oraz zaproszonych prelegentów, miały charakter otwartego spotkania informacyjno-konsultacyjnego i dotyczyły:

- a) uzyskiwania „**białych certyfikatów**” dla zadań uwzględnionych w dokumentach strategicznych, których celem jest ograniczenie niskiej emisji (marzec 2021);
- b) **kampanii i akcji informacyjno-edukacyjnych** skierowanych do mieszkańców, dot. sposobów zwalczania niskiej emisji, promowania efektywnego i świadomego wykorzystania energii oraz informujących o możliwych formach wsparcia działań zwiększających efektywność energetyczną oraz ograniczających zanieczyszczenie powietrza (kwiecień 2021).

We wrześniu Związek, na prośbę Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oraz Miasta Katowice, zaangażował się w organizację **I Metropolitalnych Dni Energii**. W ramach konferencji dla przedstawicieli samorządów pod hasłem *Efektywność energetyczna w gminach – wyzwania a możliwości* odbyło się wspólne otwarte posiedzenie Komisji ds. Lokalnej Polityki Energetycznej i Komisji Ekologii.

4. Działania lobbystyczne dot. transformacji regionu w kontekście umowy społecznej między stroną związkową/samorządową i rządową (opisane wyżej).

5. Inne

- a) **spotkanie informacyjne dot. składania deklaracji podatkowych przez właścicieli instalacji fotowoltaicznych oraz prowadzenia ewidencji ilościowej energii elektrycznej** (sierpień 2021). W wideokonferencji wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Finansów. Z uwagi na liczne pytania i wątpliwości samorządów, Departament Podatku Akcyzowego w MF przygotował pisemną instrukcję dot. obowiązków samorządów w ww. zakresie.
- b) wystosowano pismo do Ministra Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwa Aktywów Państwowych *ws. konieczności podjęcia działań umożliwiających wywiązanie się jednostek samorządu terytorialnego, których liczba mieszkańców jest równa lub przekracza 50 000, z obowiązków wynikających z ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych*, dot. zlecenia wykonywania zadań publicznych określonych w ustawach o samorządzie gminnym i powiatowym podmiotom, które zapewnią wymagany udział pojazdów elektrycznych lub pojazdów napędzanych gazem ziemnym przy wykonywaniu tych zadań (listopad 2021).

X. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

1. Komisja ds. Zamówień Publicznych

Dominującym tematem podczas posiedzeń w 2021 r. była obowiązująca od tego roku ustawa *Prawo zamówień publicznych*. Członkowie Komisji na przestrzeni całego roku konsultowali również projekty aktów prawnych dot. obszaru zamówień publicznych.

2. Szkolenia z zakresu zamówień publicznych

W trakcie roku zorganizowano szereg szkoleń poświęconych zamówieniom publicznym:

- a) **Nowa ustawa Prawo zamówień publicznych** – najważniejsze zmiany i obowiązki (czerwiec 2021);
- b) **Pierwsze doświadczenia w stosowaniu nowego Prawa zamówień publicznych** – szkolenie dla działów merytorycznych (listopad 2021);
- c) **Prawo zamówień publicznych – wybrane zagadnienia** związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia z perspektywy rocznej praktyki (grudzień 2021).

Zorganizowano również **spotkanie informacyjne dot. zasad konkurencyjności oraz Prawa zamówień publicznych z uwzględnieniem procedury zwrotu i odzyskania środków** z udziałem przedstawiciela Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (kwiecień 2021).

XI. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI DS. OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

W 2021 r. w ramach struktur Związku ukonstytuowała się Komisja ds. ochrony danych osobowych, która kontynuowała prace powstałego w 2018 r. Zespołu ds. Ochrony Danych Osobowych. Komisja stanowi platformę współpracy oraz wymiany wiedzy i doświadczeń przede wszystkim w zakresie wdrażania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (tzw. RODO). Jednym z celów prac Komisji jest także wypracowywanie w ramach Związku wspólnych standardów związanych z realizacją w jst postanowień RODO. W 2021 r. opracowane zostały **3 rekomendacje dla jst dot.:**

1. *organizacji telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych oraz informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2 (infolinii), oraz organizowania dowozu osób do punktów szczepień,*
2. *wykonywania sprawdzeń przez Inspektora ochrony danych w zakresie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami oraz polityk administratora (lub podmiotu przetwarzającego),*
3. *zasad stosowania monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej i budynków (pomieszczeń użyteczności publicznej).*

W 2021 r. Komisja odbywała regularne, comiesięczne spotkania w gronie ponad 30 przedstawicieli gmin i powiatów województwa śląskiego. Dodatkowo odbyło się **szkolenie dla członków Komisji dot. DPIA, testu równowagi oraz analizy ryzyka** (listopad 2021 r.).

XII. ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH W GMINACH I POWIATACH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Gminy o charakterze wiejskim stanowią istotną część jst członkowskich Związku. W związku z tym szereg działań prowadzonych przez Związek służy wsparciu tego typu lokalnych samorządów. Z inicjatywy Związku m.in. zostało przyjęte w dniu 5 marca 2021 r. na forum Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych stanowisko w sprawie przyszłości rozwoju obszarów wiejskich w Polsce po 2023 r.

1. Działania na rzecz odnowy i rozwoju wsi

W ramach wsparcia przez Związek działalności liderów wiejskich z obszaru woj. śląskiego zorganizowane zostały dwie wideokonferencje skierowane do liderów wiejskich, przedstawicieli lokalnych stowarzyszeń, fundacji, towarzystw, członków kół gospodyń wiejskich, ochotniczych straży pożarnych, lokalnych grup działania oraz przedstawicieli gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Przeprowadzone wideokonferencje:

- a) **XVII Regionalne Spotkanie Liderów Odnowy Wsi** z terenu województwa śląskiego, wideokonferencja przeprowadzona w dn. 15 grudnia 2021 r.

To corocznie wydarzenie tym razem odbyło się pod hasłem: „*Mieszkańcy wsi - siłą napędową pozytywnych zmian*”. W jego trakcie poruszone zostały kwestie związane z m.in.: przywództwem na wsi, prezentacją przedsięwzięć związanych z tworzeniem wsi

tematycznych (od idei do praktyki) oraz realizacją strategii rozwoju – Smart Village (dlaczego i jak należy się w to zaangażować);

- b) **webinarium pt. „Zasady urządzania loterii promocyjnych - omówienie obowiązujących przepisów oraz konsekwencji karno-skarbowych i administracyjnych”** w dn. 19 maja 2021 r.

W spotkaniu szkoleniowo-informacyjnym w charakterze prelegentów udział wzięli przedstawiciele Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, którzy zwrócili uwagę na fakt, że wiele instytucji współpracujących z samorządami (np. KGW, OSP, instytucje kultury, gminne ośrodki sportu itd.) organizuje loterie i podobne akcje promocyjne, które klasyfikują się jako loterie promocyjne w rozumieniu ustawy o grach hazardowych, a ich organizowanie i przeprowadzanie wymaga uzyskania zezwolenia stosownego organu i spełnienia warunków formalnych. Spotkanie miało na celu prezentację przepisów w ww. zakresie.

2. Pozostałe działania na rzecz rozwoju obszarów wiejskich

- a) zaangażowanie w ramach **konferencji „Najciekawsze i SMART – Sieć Najciekawszych Wsi i nowoczesne technologie”**, organizowanej przez Stowarzyszenie Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi, w dniach 9-10 września 2021 r. w gminie Postomino (woj. opolskie)

Śląski Związek Gmin i Powiatów od wielu lat jest członkiem wspierającym Stowarzyszenie Polska Sieć Odnowy i Rozwoju Wsi, a w tym przypadku był partnerem przy realizowanej przez KSOW konferencji. Podczas tego wydarzenia rozmawiano m.in. o działalności Sieci Najciekawszych Wsi (sukcesach, osiągnięciach i planach na przyszłość) oraz o procesie certyfikacji miejscowości-kandydatów do Sieci. Przedstawione zostały wybrane działania SMART na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w województwie śląskim oraz dot. nowej idei wsparcia oddolnych koncepcji rozwoju w skali mikro czyli Smart Village.

- b) **wsparcie przy Konkursie pt. Piękna wieś woj. śląskiego 2021 r.**

Od kilkunastu lat Zarząd Województwa Śląskiego organizuje konkurs pt. „*Piękna wieś województwa śląskiego*”, którego celem jest wspieranie rozwoju wsi poprzez pobudzanie aktywności gospodarczej, kształtowanie ładu przestrzennego, popularyzacja obrzędów i zwyczajów ludowych oraz zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń. Od wielu lat Śląski Związek Gmin i Powiatów wspiera tę inicjatywę poprzez udział w pracach komisji konkursowej. Jednak drugi rok z rzędu z powodu epidemii komisja ta oceniała propozycje kandydatów na podstawie przesłanych materiałów multimedialnych (zrezygnowano z tradycyjnych wizyt w terenie). W dniu 30 września w Koszęcinie miało miejsce uroczyste podsumowanie konkursu i wręczenie nagród.

- c) **wspólny wyjazd liderów wiejskich na XIX Ogólnopolskie Spotkanie Organizacji Działających na Obszarach Wiejskich w Marózie**, w dn. 23-25 września 2021 r.

Spotkanie organizowane pod hasłem „*Edukacja przez całe życie*” w Marózie (woj. warmińsko-mazurskie) organizowane było przez Fundację Wspomagania Wsi oraz Nidzicką Fundację Rozwoju NIDA. Celem corocznych spotkań jest wspieranie rozwoju wsi poprzez zaangażowanie jej mieszkańców w sprawy społeczne i publiczne. W składzie delegacji

liderów z woj. śląskiego znaleźli się przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na wsi, a także sołtysi i urzędnicy z terenów gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

d) **informator nt. działań związanych z obszarami wiejskimi** (sierpień-grudzień)

W ramach wsparcia liderów wiejskich Związek rozpoczął do połowy roku 2021 r. wydawanie w formie on-line *Informatora* zawierającego aktualne zagadnienia związane z obszarami wiejskimi (na podstawie przeglądu aktualnych informacji publikowanych w portalach branżowych). W ramach tej inicjatywy rozesłane zostały drogą mailową 4 publikacje zawierające informacje dla tej grupy (wraz z odesłaniem do wydarzeń/ artykułów/ konkursów). W okresie obowiązyujących obostrzeń epidemicznych wysyłanie drogą mailową *Informatora* było pozytywnie odbierane przez liderów wiejskich.

- e) w zakresie promocji idei budownictwa regionalnego na obszarach wiejskich **Związek objął patronatem konkurs architektoniczny, przeprowadzony przez Narodowy Instytut Dziedzictwa - pn. "Twój dom - dialog z tradycją"** dot. obszarów wiejskich i podmiejskich z terenu woj. śląskiego.

3. Wsparcie wdrażania podejścia LEADER/RLKS

Śląski Związek Gmin i Powiatów od 2007 r. koordynuje prace regionalnej sieci **SILESIA LEADER NETWORK (SLN)**, która zrzesza wszystkie 14 Lokalnych Grupy Działania z terenu województwa śląskiego - zapewniając jej wsparcie merytoryczne i organizacyjne. W 2021 roku odbyło się jedno spotkanie stacjonarne, pozostałe spotkania (o charakterze konsultacyjnym oraz szkoleniowym) odbyły się w formule wideokonferencji.

Dominującym w roku sprawozdawczym tematem organizowanych spotkań Sieci SLN były szanse i **możliwości wdrożenia instrumentu pn. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS)** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027.

Związek wspomagał też Sieć SLN w działaniach adresowanych do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (wraz z podpisanymi przez lokalne władze i stowarzyszenia listami poparcia dla LGD) ws. zwiększenia alokacji środków finansowych z 5% do 10% na działania związane z podejściem LEADER na okres 2023-2027 oraz w działaniach adresowanych do Samorządu Województwa Śląskiego ws. wdrożenia w woj. śląskim pełnej formuły RLKS zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W ramach tych działań w szczególności Zarząd Związku podjął 20 sierpnia 2021 r. *stanowisko w sprawie przyjęcia bezpośredniej formuły instrumentu RLKS - Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2021-2027.*

Wybrane działania i spotkania przedstawicieli LGD w ramach Sieci SLN:

- a) **webinarium pt. „Archiwizacja dokumentacji związanej z prowadzeniem stowarzyszenia LGD”** w dniu 26 lutego 2021 r.

Podczas spotkania zostały omówione zagadnienia dot. archiwizacji dokumentów związanych z realizacją projektów unijnych, a także dokumentów związanych z prowadzeniem organizacji (np. archiwizacja uchwał, protokołów z posiedzeń organów oraz dokumentów kadrowych i księgowych).

- b) **spotkanie z p. Beatą Białowąs, Członkiem Zarządu Województwa Śląskiego**, w formule wideokonferencji w dn. 25 marca 2021 r. Tematem spotkania było omówienie bieżących spraw związanych z funkcjonowaniem i przyszłością LGD w odniesieniu do nowej perspektywy finansowej 2021-2027.
- c) **spotkanie ws. omówienia instrumentu Smart Village w kontekście aktualizacji lokalnych strategii rozwoju**, w dn. 14 maja 2021 r. (w formule wideokonferencji) z udziałem Prezesa Polskiej Sieci LGD, a także przedstawiciele Departamentu Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.
- d) **spotkanie Prezydium Sieci SLN z Marszałkiem Województwa Śląskiego ws. wprowadzenia w woj. śląskim wielofunduszowego instrumentu RLKS**, w dn. 17 sierpnia 2021 r. Podczas spotkania Prezydium Sieci SLN przekazało Marszałkowi Województwa Śląskiego pismo śląskich LGD ws. wprowadzenia bezpośredniej formuły RLKS w woj. śląskim, pod którym podpisało się około 3 000 sympatyków LGD.
- e) regionalne **spotkanie przedstawicieli LGD na terenie działania LGD Brynica to nie granica**, w dniach 11-12 października 2021 r. W stacjonarnym spotkaniu przedstawiciele prawie wszystkich LGD udział wzięli także zaproszeni goście: Prezes Polskiej Sieci LGD, który przedstawił temat dot. przyszłości podejścia LEADER; Pełnomocnik Marszałka ds. polityki rowerowej, który przedstawił założenia do polityki rowerowej w województwie śląskim oraz możliwości współpracy w zakresie tworzenia tras sieci rowerowych; przedstawiciele Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego oraz samorządowcy z terenu działalności LGD Brynica to nie granica. Podczas wizyt studyjnych przedstawiciele LGD mieli okazję zapoznać się z lokalnymi producentami, twórcami i laureatami Marki Lokalnej LGD Brynica to nie granica.
- f) organizacja **ogólnopolskiej wideokonferencji pt. Proces przygotowywania oraz wdrażania oddolnej koncepcji rozwoju obszarów wiejskich - Smart Village (SV)**, w dn. 24 maja 2021 r. Spotkanie przeprowadzone w formie dyskusji zostało zorganizowane we współpracy Związku z Polską Sieć LGD. Dotyczyło ono omówienia uwarunkowań wdrażania koncepcji Smart Village. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a także przedstawiciele samorządów z województw: podlaskiego, dolnośląskiego, lubelskiego, mazowieckiego, opolskiego, podkarpackiego oraz eksperci krajowi ds. rozwoju obszarów wiejskich, a także Prezydium Sieci SLN.
- g) realizacja **animowanego filmu pt. „Podejście LEADER w województwie śląskim”** w ramach konkursu dla Partnerów KSOW. Przy współpracy z LGD Ziemia Bielska i LGD Ziemia Pszczyńska powstał film przedstawiający zarys historii podejścia LEADER (w UE i Polsce) aktualnie realizowanego m.in. przez 14 Lokalnych Grup Działania z terenu woj. śląskiego. W filmie zostały przedstawione konkretne przykłady ciekawych przedsięwzięć zrealizowanych w woj. śląskim przez LGD. Film został bardzo dobrze oceniony nie tylko przez śląskie LGD, ale również przez osoby z innych województw. W ramach ww. konkursu Związek uzyskał dofinansowanie w kwocie 18 327 zł.

XIII. INNE DZIAŁANIA INFORMACYJNO-SZKOLENIOWE i EDUKACYJNE na rzecz GMIN I POWIATÓW

Śląski Związek Gmin i Powiatów w 2021 roku zorganizował szereg innych spotkań, warsztatów, konferencji, seminariów i szkoleń, których celem jest podnoszenie sprawności i efektywności działania administracji samorządowej w gminach i powiatach. Cel ten realizowany jest poprzez zapewnienie kompetentnej i wyczerpującej informacji o najnowszych aktach legislacyjnych, dotyczących samorządów lokalnych, propagowanie modelowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania jednostek administracji samorządowej i tworzenie płaszczyzny wymiany doświadczeń pomiędzy gminami i powiatami w tym zakresie. Wśród działań prowadzonych w roku sprawozdawczym wymienić można następujące szkolenia i spotkania o charakterze informacyjnym:

- 1) **spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami Wojewody Śląskiego ws. Narodowego Programu Szczepień** (27 stycznia 2021 r.). Spotkanie dot. m.in. aspektów formalno-prawnych wykonania decyzji polecającej samorządom organizację transportu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. W spotkaniu uczestniczyli: p. Tomasz Miłkowski, Pełnomocnik Wojewody Śląskiego ds. Realizacji Narodowego Programu Szczepień przeciw COVID-19; p. Andrzej Szczeponek, Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego; p. Krzysztof Nowak, Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego oraz p. Anna Stachula, Główny Księgowy Budżetu Wojewody.
- 2) **cykl szkoleń i spotkań dot. dostępności urzędów**. Inicjatywa ta wynikała z wejścia w życie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz dużego zainteresowania udziałem gmin i powiatów członkowskich w projekcie „Śląskie samorządy bez barier dostępne dla wszystkich”. W ramach przedsięwzięcia, skierowanego głównie do samorządów, które nie zakwalifikowały się do udziału w ww. projekcie zorganizowano:
  - a) szkolenie **„Obsługa klienta ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami”** (maj);
  - b) szkolenie **„Dostępność architektoniczna w urzędzie”** (czerwiec);
  - c) szkolenie **„Dostępność cyfrowa w samorządzie lokalnym z uwzględnieniem obowiązków ustawowych”** (wrzesień);
  - d) spotkanie informacyjne dotyczące pozyskiwania środków na zapewnienie dostępności w urzędach z udziałem przedstawiciela Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (październik);
- 3) **szkolenie pt. „Rozpatrywanie wniosków o informację publiczną od A do Z”** (marzec 2021), w trakcie którego szczegółowo omówiono problematykę związaną z zasadami udostępniania oraz odmową udostępnienia informacji publicznej;
- 4) **szkolenie on-line pn. „Raport o stanie jst i procedura jego rozpatrywania w praktyce oraz w orzecznictwie organów nadzoru i sądów administracyjnych”** (kwiecień 2021);
- 5) **szkolenie pt. Klasyfikacja dochodów i wydatków budżetowych – nowe regulacje od 1 lipca 2021 r. z uwzględnieniem COVID-19 i zmian w klasyfikacji wynagrodzeń nauczycieli** (sierpień 2021) – omówiono zmiany w klasyfikacji budżetowej obowiązujące od 1 stycznia i od 1 lipca 2021 r., a także zagadnienia problemowe wynikające z tych zmian;

- 6) **spotkanie informacyjne nt. instytucji sygnalisty w ramach wewnętrznego systemu zgłaszania nieprawidłowości w JST** (wrzesień 2021) – omówiono m.in. podstawy prawne oraz dobre praktyki w zakresie systemów sygnalizowania nieprawidłowości, zaprezentowano również Procedurę zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń, opracowaną przez Grupę Innowacji Samorządowych w ramach przedsięwzięcia pn. „Benchmarking-Kontynuacja 2019-2021”, realizowanego przez Związek;
- 7) **szkolenie pt. „Otwarte dane w samorządzie terytorialnym”** (listopad 2021) – omówienie założeń ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego, zastosowanie i zasady udostępniania otwartych danych przez jst;
- 8) **warsztaty pn. „Wypalenie zawodowe – źródła, przebieg, skutki, zapobieganie”** (listopad 2021) – omówiono m.in. przebieg procesu wypalenia, warunki pracy oraz cechy osobowości sprzyjające powstawaniu syndromu, objawy oraz skutki indywidualne i organizacyjne;
- 9) **webinarium pt. „Ochrona Informacji Niejawnych – bezstresowy proces akredytacji”** (listopad 2021) – poruszono m. in. zagadnienia związane z obiegiem dokumentów niejawnych w jst czy z odpowiedzialnością za naruszenia przepisów lub niedopełnienie obowiązków w zakresie organizacji przetwarzania informacji niejawnych;
- 10) **spotkanie informacyjno-konsultacyjne dot. doręczeń elektronicznych** (grudzień 2021) – w trakcie omówiono m.in. założenia ustawy o doręczeniach elektronicznych, a także obowiązki, które nakłada na samorządy i terminy ich wejścia w życie;
- 11) **szkolenie pt. „Organizacja czasu pracy w administracji publicznej”** (grudzień 2021) – celem szkolenia było m.in.: dostarczenie praktycznych wskazówek dot. organizacji pracy własnej oraz wypracowanie skutecznych metod działania w tym zakresie, zwiększenie świadomości w zakresie nieefektywnych nawyków i metod ich eliminacji oraz poznanie metod radzenia sobie z presją czasu;
- 12) **webinaria dot. finansów samorządowych:**
  - a) ***Jak efektywnie zaplanować finansowanie swojego samorządu w trakcie i po pandemii?*** (czerwiec) – uczestnicy dowiedzieli się m.in. jak uniknąć błędów w planowaniu finansowym i jak znaleźć oszczędności w wydatkach bieżących;
  - b) ***Optymalizacja wydatków oświatowych. Wybrane przypadki z doświadczeń audytorskich*** (październik) – zaprezentowano dostępne sposoby racjonalizacji wydatków oświatowych, oraz możliwości kształtowania organizacji oświaty;
  - c) ***Wpływ Polskiego Ładu i rosnących kosztów funkcjonowania na samodzielność i możliwości rozwoju JST***. Analiza obecnych informacji, wnioski, rozwiązania (grudzień) – w trakcie spotkania przeprowadzono analizę proponowanych rozwiązań pod kątem finansowej samodzielności JST oraz potencjalnych następstw wprowadzanych rozwiązań;
- 13) Związek współorganizował **cykl webinarium z zakresu elektronicznej pracy urzędu**, podczas którego poruszano zagadnienia związane z wykorzystaniem podpisu

elektronicznego, formularzy i doręczeń elektronicznych oraz e-usług w kontaktach z mieszkańcami:

- a) *Narzędzia e-Administracji* (luty),
  - b) *Obsługa formularzy elektronicznych, doręczenia elektroniczne, podpisy elektroniczne* (marzec),
  - c) *Dokument elektroniczny w urzędzie z uwzględnieniem procedur administracyjnych i postępowania z e-dokumentem w czasie pracy zdalnej* (marzec),
  - d) *Organizacja wdrożenia eZD z uwzględnieniem przepisów kancelaryjnych, KPA, Ordynacji podatkowej i innych aktów prawnych* (kwiecień),
  - e) *Dokument elektroniczny w urzędzie z uwzględnieniem procedur administracyjnych i postępowania z e-dokumentem* (maj, czerwiec),
  - f) *Praktyczne zastosowanie e-usług dla mieszkańców* (czerwiec);
- 14) szkolenie pt. **„Konsekwencje ostatnich zmian prawa na funkcjonowanie wydziałów komunikacji”** (dn. 5 lutego 2021 r.) w formule wideokonferencji, dedykowane członkom Komisji ds. Problemów Komunikacyjnych. Celem szkolenia było przedstawienie pracownikom wydziałów komunikacji obowiązującego stanu prawnego oraz interpretacji zagadnień, budzących największe wątpliwości. Szkolenie wskazało właściwą podstawę do stosowania przepisów w praktyce;
- 15) szkolenie pt. **„Stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw w codziennej realizacji zadań organów rejestrujących pojazdy i wydających uprawnienia do kierowania pojazdami”** (dn. 10 marca 2021 r.) w formule wideokonferencji, dedykowane Członkom Komisji ds. Problemów Komunikacyjnych. Celem szkolenia było przedstawienie pracownikom wydziałów komunikacji prawidłowego stosowania KPA w kontekście obowiązujących przepisów w związku z pandemią COVID-19;
- 16) szkolenie pt. **„Wpływ pandemii COVID-19 na analizę sprawozdań spółek komunalnych”** (dn. 21 października 2021 r.) w Katowicach dedykowane dla członków Grupy roboczej ds. nadzoru właścicielskiego. Szkolenie dotyczyło szczegółowej analizy danych zawartych w sprawozdaniu finansowym, analizy wyników finansowych na przykładzie wskaźników, a także omówienia przykładowych sprawozdań finansowych spółek komunalnych z terenu woj. śląskiego w kontekście wpływu pandemii COVID-19 na przedmiotową analizę;
- 17) szkolenie pt. **„Stosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego w codziennej realizacji zadań organów rejestrujących pojazdy i wydających uprawnienia do kierowania pojazdami”** (dn. 20 grudnia 2021 r.) w formule wideokonferencji dedykowane członkom Komisji ds. Problemów Komunikacyjnych. Celem szkolenia było przedstawienie pracownikom wydziałów komunikacji obowiązującego stanu prawnego oraz interpretacji zagadnień budzących największe wątpliwości.

XIV. PRZEDSIĘWZIĘCIE „BENCHMARKING – KONTYNUACJA 2019-2021”

Od 2011 r. Związek z powodzeniem realizuje działania wspierające rozwój kontroli zarządczej w jst, m.in. poprzez koordynowanie przedsięwzięcia pn. „Benchmarking – Kontynuacja” (wcześniej projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej „*Benchmarking – narzędzie efektywnej kontroli zarządczej w urzędach miast na prawach powiatu, urzędach gmin i starostwach powiatowych*”). W 2021 roku (podobnie jak w dwóch poprzednich latach) w przedsięwzięciu wzięło **udział 35 jednostek samorządowych**:

- 16 urzędów miast na prawach powiatu:

Bielsko-Biała, Bydgoszcz, Bytom, Częstochowa, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Jaworzno, Krosno, Lublin, Mysłowice, Ruda Śląska, Rzeszów, Tarnów, Tychy, Zabrze, Żory;

- 13 urzędów gmin:

Bieruń, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Czeladź, Kochanowice, Konopiska, Miasteczko Śląskie, Miedźno, Nowy Targ, Pyskowice, Radlin, Wodzisław Śląski, Zbrosławice;

- 6 starostw powiatowych:

Opoczno, Piotrków Trybunalski, Radomsko, Sieradz, Wieruszów, Zduńska Wola.

Zgodnie z przyjętą wcześniej metodologią prowadzenia badań porównawczych cykl benchmarkingowy rozpoczęto od **zebrania danych w 11 obszarach**:

- 1) *wydawanie decyzji pozwolenia na budowę;*
- 2) *ewidencja działalności gospodarczej (realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej);*
- 3) *rejestracja spraw stanu cywilnego (realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej);*
- 4) *gospodarka odpadami komunalnymi;*
- 5) *monitorowanie zobowiązań wynikających z tytułu podatku od nieruchomości;*
- 6) *rejestracja pojazdów i wydawanie uprawnień do kierowania pojazdami (realizacja zadań własnych określonych dla powiatu);*
- 7) *sprawy obywatelskie – ewidencja ludności i dowody osobiste (realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej);*
- 8) *organizacja sieci szkół publicznych (kształcenie obowiązkowe) - w zakresie wyników nauczania oraz zasad i struktury finansowania;*
- 9) *realizacja usług społecznych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;*
- 10) *zarządzanie zasobami ludzkimi w urzędzie gminy, w tym miasta na prawach powiatu oraz w starostwach powiatowych;*
- 11) *funkcjonowanie urzędu.*

W kolejnym etapie przeprowadzono pogłębioną analizę i identyfikację dobrych praktyk w 3 z w/w obszarów:

- 1) *gospodarka odpadami komunalnymi;*
- 2) *sprawy obywatelskie – ewidencja ludności i dowody osobiste (realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej);*
- 3) *zarządzanie zasobami ludzkimi w urzędzie gminy, w tym miasta na prawach powiatu oraz w starostwach powiatowych oraz funkcjonowanie urzędu (oba obszary analizowane są łącznie).*

Zidentyfikowane dobre praktyki oraz ciekawe rozwiązania zostały zaprezentowane uczestnikom przedsięwzięcia podczas wideospotkań, które odbyły się we wrześniu 2021 r.

Równoległe z dotychczasową ścieżką benchmarkingową, prowadzono działania związane z **funkcjonowaniem tzw. Grupy Innowacji Samorządowych**. Grupa ta skupia pracowników jednostek samorządu terytorialnego biorących udział w przedsięwzięciu pn. „Benchmarking – Kontynuacja” oraz ekspertów zainteresowanych wypracowaniem tzw. innowacji samorządowych. W 2021 r. Grupa kontynuowała prace zainicjowane w 2019 r., zmierzające do wypracowania **modelowego zestawu kryteriów monitorowania rozwoju w obszarze inteligentnego miasta**.

Podjęto również istotny temat regulacji w samorządach związanych z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (tzw. **sygnalistów**). Został wypracowany **Projekt Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń**, który w sierpniu 2021 r. został przekazany jst z terenu całej Polski. Dokument ten spotkał się z dużym zainteresowaniem, w tym również podmiotów spoza samorządów lokalnych.

Cykl benchmarkingowy zakończył się spotkaniem podsumowującym (listopad 2021 r.) podczas którego przedstawiono zarówno przebieg i efekty benchmarkingu w 2021, jak i propozycje zmian. Spotkanie to miało istotne znaczenie z uwagi na konieczność stworzenia koncepcji realizacji przedsięwzięcia w kolejnych trzech latach (związane jest to z wygaśnięciem dotychczasowych porozumień i zaplanowaną z początkiem 2022 r. rekrutacją do nowej edycji tego działania). Na podstawie zgłoszonych przez koordynatorów propozycji podjęto decyzję o zmianie dotychczasowej formuły i przyjęciu nowych założeń dla benchmarkingu. We wszystkich spotkaniach benchmarkingowych w 2021 r. wzięło udział ok 250 osób.

XV. PROJEKT „ŚLĄSKIE SAMORZĄDY BEZ BARIER DOSTĘPNE DLA WSZYSTKICH”

W styczniu 2021 r. Śląski Związek Gmin i Powiatów rozpoczął realizację projektu pn. „**Śląskie samorządy bez barier dostępne dla wszystkich**”. Projekt, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej (wartość projektu: 1 739 568 zł), jest efektem współpracy Związku z liderem projektu (Euro Innowacje). Celem projektu jest propagowanie idei dostępności oraz podnoszenie wiedzy i świadomości pracowników jednostek samorządu terytorialnego w ww. obszarze.

Działania zrealizowane w ramach projektu obejmowały:

- a) wsparcie szkoleniowe w zakresie stosowania rozwiązań ułatwiających zatrudnianie osób niepełnosprawnych w jednostkach samorządu terytorialnego;
- b) przeprowadzenie przeglądu procedur związanych z obsługą klienta pod kątem zapewnienia dostępności;
- c) wsparcie szkoleniowe koordynatorów dostępności;
- d) zakup drobnego sprzętu wspierającego realizację obowiązków związanych z dostępnością.

Do projektu zakwalifikowano (zgodnie z postanowieniami projektu) **44 jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa śląskiego**: Będzin, Bielsko-Biała, Bieruń, Bytom, Chorzów, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice, Dąbrowa Górnicza, Gierałtówice, Gliwice, Goleszów, Jastrzębie-Zdrój, Katowice, Knurów, Koszęcin, Kozy, Miedźna, Mikołów, Pilchowice, Poczesna, Pyskowice, Ruda Śląska, Rybnik, Rydułtowy, Siemianowice Śląskie, Skoczów, Świerklaniec, Świętochłowice, Ustroń, Wilamowice, Wodzisław Śląski, Zabrze, Żory, Żywiec, powiat bielski, powiat częstochowski, powiat gliwicki, powiat mikołowski, powiat pszczyński, powiat raciborski, powiat rybnicki, powiat tarnogórski, powiat wodzisławski, powiat żywiecki.

W 2021 roku przeprowadzono działania związane zarówno ze wsparciem szkoleniowym, jak i doradczym. W 2022 r. projekt będzie kontynuowany, a zaplanowane działania będą dotyczyły zakupu sprzętu wspierającego realizację obowiązków związanych z dostępnością w jst.

XVI. DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI ZWIĄZKU

Przynależność do Związku stwarza również możliwość udziału przedstawicieli gmin i powiatów w pracach Komisji Związku. Część z Komisji funkcjonuje od pierwszych lat działalności Związku, inne zostały powołane przez Zarząd Związku w ostatnich latach w reakcji na narastającą ilość problemów w określonych dziedzinach działalności samorządów lokalnych. Idea pracy Komisji polega na wymianie informacji i doświadczeń członków Komisji - pracowników poszczególnych wydziałów w urzędach gmin i starostwach powiatowych oraz jednostek organizacyjnych. Dzięki udziałowi w pracach komisji przedstawiciele gmin i powiatów mogą uzyskać pożyteczne wskazówki, dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów komunalnych, poprzez dzielenie się wiedzą i doświadczeniami innych samorządów, jak również korzystając niejednokrotnie z pomocy ekspertów zapraszanych na posiedzenia celem wyjaśnienia niejasnych kwestii powstałych na gruncie prawa. W razie potrzeby w różnych bieżących sprawach komisje wypracowują swoje opinie i uwagi, które są wyrazem wspólnego postrzegania pewnych problemów. Przygotowane przez Komisje materiały - po zaakceptowaniu ich przez Zarząd Związku - kierowane są do wskazanych przez Komisje adresatów, m.in. Prezesa Rady Ministrów, ministrów resortowych, przewodniczących komisji parlamentarnych, posłów i senatorów z obszaru województwa śląskiego, urzędów centralnych, Marszałka Województwa Śląskiego, Wojewody, itd. Komisje spotykają się z różną częstotliwością, w zależności od potrzeb i pojawiających się w danym momencie problemów z danej dziedziny funkcjonowania samorządów lokalnych.

W 2021 roku w Związku działało aktywnie 13 Komisji:

1. Komisja Geologii i Górnictwa
Przewodnicząca: p. Halina Frolik – Kierownik Referatu Górnictwa Wydziału Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Katowice (do czerwca 2021 r.);
Przewodnicząca: p. Agnieszka Chećko – Naczelnik Biura ds. Geologii w Urzędzie Miejskim w Jaworznie, Geolog Powiatowy (od czerwca 2021 r.);
2. Komisja Planowania Przestrzennego i Architektury
Przewodnicząca: p. Małgorzata Nowacka-Wysogład - Kierownik Referatu Zagospodarowania Przestrzennego, Wydział Urbanistyki i Architektury, Urząd Miejski w Jaworznie;

3. Komisja ds. Gospodarki Nieruchomościami
Przewodnicząca: p. Magdalena Korzeniowska - Naczelnik Wydziału Obrotu Nieruchomościami, Urząd Miejski w Zabrze;
4. Komisja Skarbników Powiatów Grodzkich i Ziemińskich
Przewodniczący: p. Janusz Siejko – Zastępca Skarbnika Miasta Gliwice (do lipca 2021 r.), p.o. Przewodniczącego: p. Grażyna Zdziebło – Skarbnik Miasta Żory (od listopada 2021 r.);
5. Komisja ds. Problemów Komunikacyjnych
Przewodnicząca: p. Beata Szczepankiewicz – Naczelnik Wydziału Komunikacji Urzędu Miejskiego w Gliwicach;
6. Komisja Ekologii
Przewodniczący: p. Mariusz Dyka - Naczelnik Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Gliwicach;
7. Komisja ds. Unii Europejskiej
Przewodnicząca: p. Katarzyna Kobińska - Kierownik Biura Rozwoju Miasta, Urząd Miejski w Gliwicach;
8. Komisja ds. Lokalnej Polityki Energetycznej
Przewodnicząca: p. Bożena Herbuś – Inżynier Miejski w Urzędzie Miasta Częstochowy;
9. Komisja ds. organizacji pozarządowych
Z-cy Przewodniczącego: p. Agnieszka Lis - Pełnomocnik Prezydenta Miasta Katowice ds. Organizacji Pozarządowych, p. Magdalena Mike - Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi, Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej;
10. Komisja ds. Infrastruktury Sportowej i Rekreacyjnej
Przewodniczący: p. Michał Szelong – Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Jastrzębiu-Zdroju;
11. Komisja ds. Ochrony Danych Osobowych
Przewodnicząca: Patrycja Kijas – Inspektor Ochrony Danych w Urzędzie Miasta Częstochowy;
12. Komisja ds. Gospodarki Odpadami Komunalnymi
Przewodnicząca: p. Elżbieta Student – Naczelnik Wydziału Gospodarowania Odpadami w Urzędzie Gminy i Miasta Czerwionka-Leszczyny;
13. Komisja ds. Zamówień Publicznych
Przewodniczący: p. Jarosław Rokicki – Naczelnik Wydziału Zamówień Publicznych w Urzędzie Miejskim w Dąbrowie Górniczej.

W 2021 roku działała również Grupa robocza ds. nadzoru właścicielskiego, której celem jest dyskusja nad aktualnymi problemami, zmianami w prawodawstwie, a także wymiana dobrych praktyk w dziedzinie nadzoru właścicielskiego nad spółkami komunalnymi. Grupa ta powstała w 2020 r. z inicjatywy grupy urzędników miast członkowskich.

XVII. WSPÓŁPRACA Z MEDIAMI I PROMOCJA ZWIĄZKU

1. Działania wspierające gminy i powiaty

- 1) Związek wspierał kompetencyjnie jst członkowskie w zakresie różnych aspektów komunikacji i promocji w samorządach lokalnych poprzez organizowanie spotkań o charakterze konsultacyjnym i szkoleniowym, m.in. na temat:
  - **wizualnych aspektów PR** (kwiecień);
  - **wybranych aspektów komunikacji z mieszkańcami** (grudzień).
- 2) Związek zainicjował (w styczniu) **działanie grupy pod roboczą nazwą „pracownicy odpowiedzialni za promocje w jst”**, na wniosek której organizował ww. spotkania i szkolenia.
- 3) **Związek dostarczał jst członkowskim bieżące wiadomości dot. obowiązków i zadań samorządów lokalnych za pośrednictwem swojego portalu informacyjnego (www.silesia.org.pl)** – bieżących aktualności, zwłaszcza w odniesieniu do zmian w przepisach prawa; prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego; oferty szkoleniowo-doradczej Związku; przedsięwzięć organizowanych przez Związek oraz partnerów współpracujących ze Związkiem.
- 4) Związek prezentował inicjatywy podejmowane przez poszczególne jst - w ramach zakładki **„Z życia gmin i powiatów”** - za pośrednictwem swojego portalu informacyjnego (www.silesia.org.pl), zwłaszcza związane z ochroną środowiska, inwestycjami czy działaniami społecznymi.
- 5) Związek prezentował aktywność samorządowców w ramach ich jst poprzez przeprowadzanie wywiadów w ramach tzw. **„Samorządowych rozmów”** (publikowanych w portalu informacyjnego www.silesia.org.pl).
- 6) Związek podejmował dodatkowe, regularne działania informacyjne skierowane do jst członkowskich, tj.: **regularne wysyłanie informatora do jst członkowskich**, który zawierał bieżące informacje o podejmowanych przez Związek działaniach i ważniejszych inicjatywach podejmowanych przez środowisko samorządowe w skali Polski oraz wybrane dokumenty/materiały eksperckie związane z funkcjonowaniem gmin i powiatów.
- 7) **Związek wspierał jst członkowskie w nawiązywaniu kontaktów z mediami branżowymi i ogólnoinformacyjnymi** (o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym), których celem było promowanie działań podejmowanych przez gminy i powiaty (w tym zwłaszcza dobrych praktyk czy sprawdzonych rozwiązań) – głównie była to współpraca z Portalem samorządowym, czasopismem „Wspólnota”, portalem prawo.pl, Dziennikiem Gazetą Prawną, TVP Katowice, TV Silesia, Polskim Radiem Katowice, radiem eM.

2. Działania wzmacniające markę Związku

Związek wzmacniał swoją markę poprzez stałe kontakty z mediami o zasięgu ogólnopolskim, regionalnym oraz branżowym w następujący sposób:

- 1) **bieżące prezentowanie i nagłaśnianie aktualnych stanowisk/opinii przyjmowanych przez Zarząd i Zgromadzenie Ogólne Związku oraz działań Związku** (najczęściej w formie materiałów prasowych), dotyczących m.in.: zagadnień energetycznych – transformacja regionu, elektromobilność, sytuacja na rynku energii i gazu, ochrona powietrza, elektrownie wiatrowe, unijna polityka klimatyczna; rekomendacji w sprawie sygnalistów, wypracowanych przez Związek; Polskiego Ładu w kontekście sytuacji finansów jst i Krajowego Planu Odbudowy; prac Zespołu w zakresie przygotowania rekomendacji dotyczących realizowania przez samorządy lokalne obowiązków kontrolnych w odniesieniu do tzw. uchwały antysmogowej; oświaty i polityki społecznej; zmiany w ustawie dot. ochotniczych straży pożarnych; planowania przestrzennego; programu „Samorząd 3.0”.
- 2) **udział/wypowiedzi przedstawicieli Związku w audycjach radiowych/rozmowach wideo w studiu/artykułach w wybranych mediach** (np. w sprawie sytuacji na rynku energii i gazu, transformacji, finansów samorządów czy smogu, w Polskim Radiu Katowice, radiu eM, radiu Piekary, Antyradiu, portalu Silesia24, Dzienniku Zachodnim, Dzienniku Gazecie Prawnej, TVP Katowice, TV Silesia, Polsat);
- 3) **spotkania z mediami** (np. konferencja prasowa dotycząca „Śląskiego Okrągłego Stołu” w sprawie transformacji regionu w marcu czy spotkanie prasowe nt. etapu wdrażania „uchwały antysmogowej” w październiku);
- 4) **wypowiedzi/komentarze/teksty eksperckie przygotowywane przez przedstawicieli samorządów lokalnych** (np. artykuły eksperckie nt. gospodarowania wodą na łamach czasopisma „Wspólnota”, teksty dot. zamówień publicznych we „Wspólnocie” i portalu prawo.pl);
- 5) **nawiązanie stałej współpracy z wybranymi mediami**, których celem było systematyczne prezentowanie zagadnień samorządowych przez pryzmat działalności Związku, tj.: cykl artykułów i komentarzy publikowanych w czasopiśmie „Wspólnota” (w okresie styczeń–grudzień); cykl rozmów wideo w studiu portalu Silesia24 (w okresie czerwiec–grudzień); zainicjowanie długofalowej współpracy z redakcją branżową netTG, w formie przygotowywania materiałów prasowych na temat działalności Regionalnej Rady ds. Energii (rozpoczęcie w listopadzie);
- 6) **prowadzenie działań informacyjnych dot. ważnych zagadnień samorządowych i społecznych** (w ich ramach Związek opracował materiały informacyjno-prasowe, które zostały udostępnione jst):
  - a) **akcja medialno-lobbystyczna dot. transformacji regionu w kontekście umowy społecznej** między stroną związkową/samorządową i rządową (marzec–kwiecień);
  - b) **akcja pn. „Zegar smogowy tyka coraz głośniej”** (listopad–początek grudnia);
- 7) **udział przedstawicieli Związku w roli prelegentów w ogólnopolskich wydarzeniach branżowych** jak Europejski Kongres Gospodarczy (wrzesień) i Samorządowe Forum Kapitału i Finansów (październik);

- 8) **aktywność w roli patrona lub partnera w wydarzeniach o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim** dotyczących bezpośrednio lub pośrednio samorządu lokalnego, tj.:
- a) partner samorządowy *konkursu na Najlepszą Przestrzeń Publiczną oraz konkursu na Najlepsze Prace Dyplomowe z Zakresu Urbanistyki, Gospodarki Przestrzennej i Zrównoważonego Rozwoju 2021* (pierwszy z nich był organizowany pod Patronatem Marszałka Województwa Śląskiego, drugi został zorganizowany przez Towarzystwo Urbanistów Polskich);
  - b) patron środowiskowy *XIX Samorządowego Forum Kapitału i Finansów* (organizowane przez wydawnictwo Municipium – wydawca „Wspólnoty”);
  - c) patron honorowy *konkursu pn. „Ranking Gmin Śląska 2021”* (realizowanego przez Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. Waleriana Pańki w Katowicach wraz z Urzędem Statystycznym w Katowicach);
  - d) partner samorządowy *konkursu architektonicznego „Twój dom – dialog z tradycją”* (organizowany przez Narodowy Instytut Dziedzictwa);
  - e) patron środowiskowy *VIII Kongresu Zarządzania Administracją Samorządową* (organizowanego przez wydawnictwo Municipium – wydawca „Wspólnoty”);
  - f) patron honorowy *Programu Gmina Przyjazna Seniorom – Ogólnopolska Karta Seniora* (organizowany przez Stowarzyszenie MANKO – Głos Seniora);
  - g) patron regionalny *III Krajowego Kongresu Forów Skarbników* (organizowanego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego);
  - h) patron konferencji *Forum Liderów PPP – finansowanie strategicznych inwestycji publicznych* (organizowanej pod patronatem honorowym Banku Światowego oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalne);
  - i) patron *Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo-Technicznej pn. Fotowoltaika dziś i jutro* (organizowanej przez Oddział Bielsko-Bialski Stowarzyszenia Elektryków Polskich);
  - j) patron *IX Zjazdu Profilaktycznego pn. "Przemoc realna i wirtualna"* (organizowanego przez Miasto Tychy);
- 9) prowadzenie oficjalnej strony Związku na Facebooku oraz portalu informacyjnego (www.silesia.org.pl);
- 10) uruchomienie oficjalnego kanału na YouTube, na którym były publikowane materiały wideo dot. działalności Związku, w tym zwłaszcza wydarzeń organizowanych przez Związki;
- 11) przygotowanie książki identyfikacji wizualnej (przyjętą przez Zarząd w listopadzie), która porządkuje sposób używania logo Związku.

3. Inne działania promocyjne (w tym obchody 30-lecia funkcjonowania Związku)

Pozostałe działania promocyjne w 2021 r. Związek skupił na upamiętnieniu 30-lecia swojego funkcjonowania. Z tej okazji podjął następujące działania (o wszystkim Związek informował poprzez zakładkę pn. „30-lecie Związku” w swoim portalu informacyjnym):

- a) przygotował **film okolicznościowy na 30-lecie Związku** z udziałem byłych i aktualnych samorządowców, prezentujący początki działania Związku, jego sukcesy, ważniejsze wydarzenia i postacie (wrzesień);
- b) upowszechnił w mediach regionalnych i lokalnych oraz branżowych informacje dotyczącą www. jubileuszu (maj i wrzesień);
- c) przygotował i zorganizował **uroczystą sesję Zgromadzenia Ogólnego w Bielsku-Białej** połączoną z następującymi wydarzeniami (wrzesień):
  - a. **debatę pn. „Samorząd kiedyś i dziś”** z udziałem byłych i aktualnych samorządowców – w jej trakcie samorządowcy podzielili się swoimi refleksjami związanymi z historią i rozwojem samorządu lokalnego;
  - b. **uroczystą galą wręczenia Laurów Śląskiego Związku Gmin i Powiatów** w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej – Laury są szczególną formą docenienia wieloletniego zaangażowania w bieżącą działalność Związku;
  - c. **XVI Samorządowym Turniejem Piłki Siatkowej o Puchar Marszałka Województwa Śląskiego**;
- d) przygotował i opublikował **książkę pt. „LAT TRZYDZIEŚCI I DWA ŚWIATY (tragifarsa samorządowa)”** – listopad. Publikacja przedstawia najważniejsze fakty oraz zjawiska pojawiające się w ostatniej dekadzie funkcjonowania samorządu lokalnego w Polsce (przez pryzmat działalności Związku);
- e) przygotował film prezentujący refleksje samorządowców na temat tego, czym jest wspólnota lokalna, jaka jest jej rola i jakie były najważniejsze momenty w historii tworzenia się samorządów lokalnych w Polsce (wrzesień).

PODSUMOWANIE

Działalność Związku w 2021 r. - choć uwarunkowana mocno sytuacją epidemiczną - koncentrowała się w dwóch podstawowych, utrwalonych osiach. Pierwszą z nich stanowiła **ochrona interesów samorządów lokalnych województwa śląskiego**, m.in. poprzez przyjmowanie stanowisk, w których Związek odnosił się do problemów wynikających z tworzonych przepisów prawa, często powodujących, iż zarządzanie sprawami lokalnymi i wykonywanie zadań publicznych przez władze samorządowe jest z roku na rok coraz trudniejsze. W swoich apelach i stanowiskach **Związek zwracał uwagę na czynniki osłabiające stabilne przez wiele lat podstawy finansowania samorządów lokalnych**. W drugim roku trwania światowej pandemii wiele uwagi poświęcono problemom zarządzania sprawami publicznymi w warunkach epidemii koronawirusa.

Drugą oś działalności Związku stanowiły wszelkiego rodzaju **usługi związane z informowaniem, szkoleniem i doradztwem**, a także różnego typu spotkaniami stwarzającymi możliwość wymiany wiedzy i doświadczeń między samorządami lokalnymi, wynikających z praktyki funkcjonowania gmin i powiatów. Działalność Związku była wielokierunkowa, wielowątkowa i uwzględniała zarówno potrzeby powiatów oraz małych gmin, jak i większych ośrodków miejskich.

Śląski Związek Gmin i Powiatów w sposób **nieprzerwany** w warunkach pandemii **wspierał merytorycznie i informacyjnie samorządy lokalne, a także reagował na zmieniające się prawo i związane z tym potrzeby jst**. Rok 2021 upłynął także pod hasłem 30-lecia działalności Związku.

Liczba członków Związku w 2021 r. wykazywała tendencję rosnącą - do Związku **przystąpiły 3 nowe gminy**: Godów, Jejkowice oraz Porąbka. Rok 2021 był szóstym rokiem z rzędu, w którym żadna jst nie wystąpiła ze Związku. Na koniec 2021 r. liczba członków wynosiła 143 jst (tj. 78% jst z terenu woj. śląskiego). Zarząd Związku pod koniec 2021 roku postanowił podjąć jednak działania w celu zachęcenia pozostałych jednostek samorządu lokalnego w województwie śląskim do przystąpienia do Związku, prezentując skalę działań Związku i jej różnorodność.